

SAKU SÕNUMID

Saku valla leht

www.sakuvald.ee

1. APRILLIL ELAS SAKU VALLAS **12 066** INIMEST

Mai on Saku vallas
keskkonnakuu

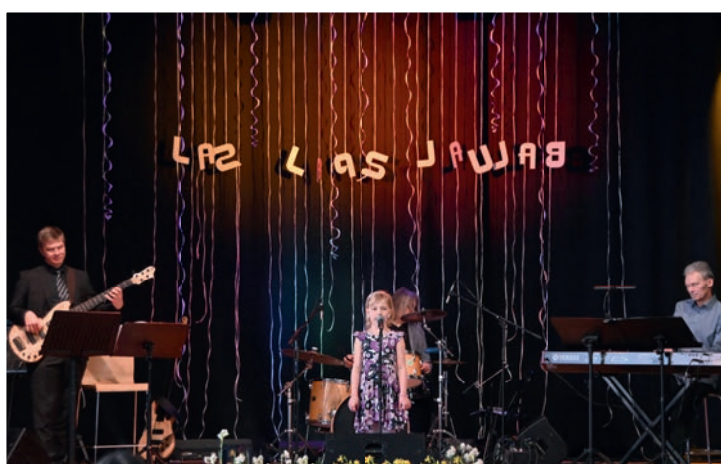
Lk **20**

Uued tuuled
alushariduses: mida on
hea teada?

Lk **12**

Nurmiko Aiandipood
muudab elu kaunimaks
lilledega

Lk **14**

Valla laululapsed laulsid
ilma ilusaks

Lk **23**

Naisansambel Sakutarid
tähistas 15. sünnipäeva

Lk **18**

Kas Saku on vanusesõbralik vald?

Vanusesõbralikkus tähendab vanema-ealistele sobivalt korraldatud avalikku ruumi, transporti ja jalgsi liikumise võimalusi, elamumajandust, teenuseid ja sobival viisil info kättesaadavust. Vanusesõbralikku ühiskonda (valda) iseloomustab põlvkondade ülene solidaarsus, suhtlemine ja koostöö.

Vanusesõbralikkus tähendab keskkonda, teenuseid ja suhtumist, mis võimaldab igas eas inimesel elada väärikat, aktiivset ja iseseisvat elu.

Vanusesõbralikus keskkonnas on arvestatud inimeste individuaalsete vajaduste, võimete ja soovidega ning loodud on tingimused nende täielikuks kaasamiseks ühiskondlikku ellu.

Lähtudes loetletud põhimõtetest koostas mõttekoda Praxis Sotsiaalministeeriumi tellimisel hindamisvahendi, mis koosneb kaheksast teemaplokist ja kahest vaatest: kogukonna vaade ja ametkonna vaade.

Saku eakate nõukogu eestegemisel püüdsime saada ülevaadet, kui vanusesõbralik on Saku vald. Küsimustiku täitsid eakate organisatsioonid, vallavolikogu sotsiaalkomisjon, eakate nõukogu ja valla vaate andsid ametnikud.

Avalik ruum

Saku keskuse ja külade arvamused küll pisut erinesid, aga eelkõige nähti

probleemina halba valgustust ja kõnniteede puudumist. Kogu Sakus toodi välja pinkide vähesus, eriti liikumisel kodust poodi või arsti juurde jne. Juhiti tähelepanu, et pinkide paigaldajad võiksid konsulteerida eakatega, et võtta arvesse meie erilisi vajadusi. Kui Saku lõunapiirkond oli rahul avalike kohtumispaikeadega, siis keskasula puhul sooviti, et Saku Päevakeskus võiks pikemalt eakate kohtumispaijana avatud olla. Ja muidugi üldine tähelepanek, ning mitte ainult eakate jaoks – avalike tualettide puudumine vallas.

Liikuvus

Kui üldiselt oldi liikumisvõimalustega rahul (buss+rong), siis oodatakse ikka nn sotsiaaltakso käivitamist. Väljakutsena nähti, et eriti piiratud liikumisvõimalustega inimestele on takistuseks ülekäiguradadel kohati kõrged äärekivid.

Eluase

Üldiselt tuntakse ennast turvaliselt, kuid kortermajades on tekkinud probleeme, kui kodu asub kõrgemal korrusel ja majas puudub lift. Ainuke lahendus tundub olevat, et uutes majades on liftid

Kevadel toimus nutitelefon kasutamise koolitus.

Saku eakad külaskäigul riigikogus.

Fotod: erakogu

.....

Saku eakate nõukogule on ettenähtud valla aasta eelarves kümme tuhat eurot, mille kasutamise kohta koostab nõukogu aasta tööplaani.

.....

juba projektijärgselt ette nähtud. Samas suurima probleemina nähakse vallas eakate kodu puudumist. Loomulikult soovitakse elada võimalikult kaua oma kodus, saada vajadusel toetatud valla sotsiaalhoolekande poolt, kuid keegi meist pole lõpuni hoitud.

Eneseareng ja elukestev õpe

Õppimine ja arenemine läbi elu! Saku eakate nõukogule on ettenähtud valla aasta eelarves kümme tuhat eurot, mille kasutamise kohta koostab nõukogu aasta tööplaani. Esikohal on arvutitarkuste omandamine, et eelkõige piiratud liikumisvõimalustega inimesed saaksid oma maksed makstud ja vajalikud dokumendid aetud kodust lahkumata. Vähem oluline pole ka ligipääs infole, mis paljuski on kättesaadav elektroonselt.

Korraldatud on ka teatrisõite ja loenguid. Oluline on, et eakad ei tunneks ennast kõrvalle jäetuna, eriti need, kes elavad üksi.

Ühiskondlik kaasatus ja mittekrimineerimine

Pole kohatud vanuse tõttu tõrjuvat suhtumist.

Võimalusi ühiskondlikus elus kaasa rääkida on piisavalt. Kõik sõltub inimesest endast. Suhtlemiskohana saab kasutada raamatukogu, kultuurikeskust, spordirajatisi või ka eakate kohtumispaika Saku Päevakeskust.

Eakate nõukogu korraldatud väljasõitude puhul on püütud korraldada bussiring viisil, et ka kaugemate külade elanikud saaksid osa. Saku eakatel on aktiivne eluhoiak sooviga ise teha.

Ühiskondlik aktiivsus ja tööhõive

Saku vallas ei ole eakatele sobivaid töökohti just väga palju. Eelkõige osajaga töökohti, mis vastaks võimele. Põhiline tööandja vallas on vald ise. Samas, kes väga tahab, see siiski leiab ka töö, et tänases hinnatõusu rallis väikese pensioni tõttu majanduslikult keerulisse olukorda mitte sattuda.

Kommunikatsioon ja informatsioon

Kõikide muude kanalite kõrval on eakatele põhiinfo allikas Saku Sõnumid, mis kahjuks ilmub ainult kord kuus. Samas korraldatakse eakatele nii arvutikui nutitelefoniga õpitubasid, mis avardavad juurdepääsu operatiivsemale, elektroonilisele infole.

Tervishoid ja hoolekanne

Tervishoiuteenuste korraldamise eest vastutavad Eestis Sotsiaalministeerium ja Tervisekassa, vallas Saku Tervisekeskus, mis asub Saku alevikus ja kuhu küladest on teinekord piiratud juurdepääs (sotsiaaltakso vajadus). Sotsiaalhoolekande

.....

Liikumine ja tervislik toitumine on kaks põhilist asja, mis pikendavad tervena elatud aastaid.

.....

korraldamine on Saku Päevakeskuse ülesanne. Üldiselt ollakse nimetatud teenustega rahul.

Samas vastutab oma tervise eest eelkõige iga inimene ise. Liikumine ja tervislik toitumine on kaks põhilist asja, mis pikendavad tervena elatud aastaid. Ka eakate ühendused ise on pannud öla alla, et tuua nende põhimõtete olulisus võimalikud paljude eakateni, korraldades loenguid ja õpitubasid.

Vallas on hulk kilomeetreid kergliiklusteid, samuti tegutsevad mitmed võimlemisrühmad. Tõuse diivanilt ja tule osalema, võta ise vastutus!

Järeldused

Vastustest saab järeldada, et vallas elav eakas on aktiivne ja tegus. Palju on neid, kes on valmis vabatahtlikult panustama, tehes sel viisil nii enda kui eakaaslaste elu täisväärtuslikumaks.

Siiski pole meil kõik veel parimas korras ja valla 12 tuhandest elanikust ligikaudu 1700 on vanuses 64+, kellel on oma arusaam, hää ja seisukoht. Me pole valla eelarvele ainult kulu, kuna pensionilt kantakse vallaeelarvesse füüsilise isiku tulumaksu – aastal 2025 on see 5,5 protsenti igakuiselt pensionisummalt, aastaks 2027 kasvab see 10,23 protsendini.

Lemmi Oro, Saku eakate nõukogu esimees

Sportlik ja meeleolukas päev Kiisal

Aino Kiiver, Saku Diabeetikute Selts

Saku Diabeetikute Seltsi märtsikuu väljasõidul oli ühe osana kavas tutvumine Kiisa välivõimlaga. Kohapeal võttis meid vastu projekti „Saku vald liigub“ meeskonna liige Annely-Thea Häggblom.

Kui bussitais spordihuvilisi kohale vuras, olid pallid joonel ravis ja ootasid mängijaid. Annely-Thea soovitas ridikülid kohe pingile panna ning näitas, kuidas palli sööta ja väravasse lüüa. Läkski usinaks proovimiseks ja mõnigi pall jõudis väravapostide vahele.

Kogu kohtumine oli elamusrohke ja lõbus.

Väljõusaali metallist spordivahendeid me ei julgenud puudutada – need tundusid liiga võimsad. Kuid neile, kes soovivad õues jõutrenni teha, pakub Kiisa kindlasti suurepäraseid võimalusi.

Pärast aktiivset spordipäeva sõitsime Kiisa Vabaajakeskusesse, kus jätkusid tubased tegevused: loengud, massaaž ja lustlik kontsert, kus esines akordioniklubi Amulett. Oli päikesepaisteline, rahvarohke ja sportlik päev.

Foto: erakogu

Vallavalitsuse korraldused

MERILIN PIIRSAU | toimetaja

25. märts

- Määrati avalikuks kasutamiseks ja kanti teeregistrisse Saku valla haldus-territooriumil asuv 1170 m² suurune eratee Võidutalu kinnistu.
- Otsustati osutada isikule alates 17.03.2025 väljaspool isiku kodu osutatavat ööpäevaringset üldhooldusteenust ning tasuda isiku eest teenuseosutajale ööpäevaringse üldhooldusteenuse hoolduskulu teenuseosutaja kehtestatud määras, kuid mitte rohkem kui Saku valla kehtestatud piirmäär.
- Otsustati kompenseerida raske puudega lapsele toetava teenusena savi-teraapia kaheksa seanssi.
- Määrati abivajavale isikule lapse tasulise arstivisiidi ja prillide ostu kulude kompenseerimiseks muudel põhjendatud juhtumitel makstav toetus.
- Anti CaravanPark OÜ-le õigus paigaldada 7.04.–4.05 reklaam Lepiku haljaku kinnistule.
- Anti projekteerimistingimused üksik-elamu ehitusprojekti koostamiseks Pihlapuu tee 5, Roobuka küla ning üksikelu ja abihoonete ehitusprojekti koostamiseks Muti tee 22, Metsanurme küla.
- Kinnitati Kurtina Kooli direktorina määramata ajaks ametisse Timo Nikitin alates 21.04, katseajaga neli kuud.

1. aprill

- Anti luba MTÜ-le Noortekeskus Vihasoo projektlaagri läbiviimiseks Saku vallas Sihtasutus EELK Laagri-keskuses Talu 27.07.–03.08.2025.
- Anti avaliku ürituse korraldamise luba Orienteerumisklubile Nõmme 29.04 Männiku külas toimuva „Tallinna Orienteerumisteisipäevak“ korraldamiseks.
- Määrati abivajavale isikule küttepude ostuks muudel põhjendatud juhtumitel makstav toetus.
- Otsustati eraldada täiendavat baas-toetust spordiklubidele, kes pakuvad lastele ja noortele võimalust osaleda sporditegevuses Saku valla territooriumil.
- Otsustati kompenseerida kahele abivajavale lapsele kuni viie teraapiaseansi

osutamine; abivajavale lapsele osaliselt kuni kümne teraapiaseansi osutamine ning raske puudega lapsele toetava teenusena füsioteraapia teenuse osutamine.

- Anti projekteerimistingimused elektripaigaldise (maakaabelliin) ehitusprojekti koostamiseks aadressidel Kasemetsa küla, Kiipsu tee 15; Kiipsu tee; Kiipsu tee 18, 11342 Saku-Tõdva tee; Männiku küla, Männiku tee 145 // Tallinn-Lelle 9,8-27,4 km; Kajamaa küla, 11342 Saku-Tõdva tee ja Vana-Kivisilla.
- Anti projekteerimistingimused üksik-elamu ja abihoonete ehitusprojekti koostamiseks aadressil Päästevälja, Kajamaa küla; aiamaa laiendamise ehitusprojekti koostamiseks Kasemetsa tee 151, Metsanurme küla ning üksik-elamu ehitusprojekti koostamiseks Keraamika tee 5, Metsanurme küla.
- Anti reklaamtreiler OÜ-le õigus 01.–31.05 paigaldada reklaamhaagis Kiisa alevikus Laulu tn 2 kinnistule ja OÜ-le Domus Kinnisvara Vahendus õigus paigaldada reklaamtahvel 01.04–31.07 valmiva objekti akendele Üksnurme tee 4c.
- Kooskõlastati kavandatavate soojuspuuraukude asukoht Talve tee 45, Üksnurme küla.
- Anti nõusolek Metsanurme külas asuvate katastriüksuste Annekese tee 1 ja Annekese tee 3 vahelise piiri muutmiseks.
- Anti nõusolek Tagadi külas asuvate katastriüksuste Miti ja Õie katastritunnusega vahelise piiri muutmiseks.
- Kinnitati hanke „Avaliku bussiliiniveo korraldamine Harju maakonna Saku valla bussiliinidel“ tulemused.

8. aprill

- Kehtestati Saku Valla Spordikeskuse hallatavatele ehitistele ja rajatistele rendihinnad.
- Määrati Männiku külas asuva katastriüksuse Viimsi metskond 10 jagamise tulemusel moodustatavate katastriüksuste koha-aadressid ja sihtotstarbed.
- Anti nõusolek Tagadi külas asuvate katastriüksuste Miti ja Õie vahelise piiri muutmiseks.

- Kehtestati Saku aleviku Tiigi tn 15b maaüksuse ja lähiala detailplaneering.
- Saadi ülevaade märtsis väljastatud ehitus- ja kasutuslubadest, kokku anti 10 kasutusluba ja 8 ehitusluba.

15. aprill

- Anti Saku Lions klubile luba 17. mail kell 9–15 „Saku Kevadlaad 2025“ korraldamiseks.
- Tunnistati edukaks Saku Valla Spordikeskuse (Tallinna mnt 10, Saku) II korrusel asuvate ruumide 215, 211 ja 212 kirjalik enampakkumine. Enampakkumise võitjateks kinnitati ruumi 215 puhul ühispakkujad Ristikuteenused OÜ ja Keitlini Iluteenused OÜ, mis pakuvad iluteenuseid ning ruumide 211 ja 212 puhul Evram OÜ, mis pakub massaažiteenust. Ruumi 218 kirjalik enampakkumine loetakse nurjunuks ning kuulutatakse välja kor-duv kirjalik enampakkumine.
- Otsustati kompenseerida abivajavale perele loovteraapia kümme seanssi ja abivajavale lapsele kuni viis savi-teraapia seanssi.
- Anti projekteerimistingimused üksik-elamu ehitusprojekti koostamiseks Ristikheina tee 15, Roobuka küla.
- Kooskõlastati kavandatava puurkaevu asukoht aadressil Saku vald, Kajamaa küla, Päästevälja.
- Otsustati omandada vara tasuta omandamise teel Aiandusühistu Ret omandis olev kinnistu Pihlamarja tee 1a, Roobuka küla (transpordimaa 65%, üldkasutatav maa 35%).
- Otsustati eraldada toetust Saku valla 2025. aasta eelarvest korterelamute elukeskkonna parendamise projekti-dele.

Kõikide vallavalitsuse korraldustega saab tutvuda veebilehel
www.sakuvald.ee/dokumendiregister1

Vallavolikogu

20. märtsi volikogu istungil osales 17 liiget, puudus neli.

- Muudeti Saku valla haridustöötajate tunnustamise korda ja määrati tunnustuse taotlemise tähtajaks 10. september.
- Muudeti Saku valla õpilaste tunnustamise korda ja määrati olümpiaadide ja konkursside tulemuste arvestamise ajavahemikuks eelneva aasta 1. juuni kuni käesoleva aasta 31. mai. Samuti lisati läbivalt, et rahvusvahelistel/vabariiklikel ainekonkurssidel saab tunnustust taotleda vaid individuaalses arvestuses. Seoses riiklike muudatustega põhikooli lõpuksamite ja aastahinnete väljapaneku aegades määrati tunnustamise taotlemise tähtajaks 1. juuni.
- Muudeti Saku valla laste ja noorte sporditegevuse toetamise korda. Lisati täiendav baastoetuse maksimine 2025. aastal, et kompenseerida üleminekut 1. augustist 2024 tõstetud spordirajatiste rendihindadele. Täiendavalt makstakse spordiklubidele Saku valla territooriumil treenivate noorte sporditegevuse läbiviimiseks 48 eurot noore kohta aastas vastavalt klubi sporditegevuses osalevate Saku valda registreeritud noorte arvule 1. novembri 2024 seisuga.
- Muudeti kaasava eelarve menetlemise korda ning otsustati, et kaasavat eelarvet 2026. aasta tegevusteks ei rakendata ning 2025. aastal ei kuulutata välja ettepanekute esitamist ja hääletamist.
- Kehtestati Saku valla Üksnurme küla Uus-Vahtramäe maaüksuse osa ja lähiala detailplaneering.
- Tunnistati kehtetuks Üksnurme küla Tuisu I kinnistu detailplaneering Lume tee 7 maaüksuse osas.
- Otsustati võtta laenu olemasolevate laenude refinantseerimiseks kuni 34 105 872 eurot, tasumise tähtajaga hiljemalt 31. märts 2035 ja tagasimaksmisega alates 1. detsembrist 2025.

PROJEKTEERIMISTINGIMUSTE AVALIK VÄLJAPANEK

Saku Vallavalitsusele on esitatud projekteerimistingimuste taotlus detailplaneeringu olemasolul detailplaneeringu tingimuste täpsustamiseks Kitse tee 1 (71801:003:0821) kinnistul Üksnurme külas Saku vallas.

Tegemist on Saku Vallavolikogu 14.07.2005 otsusega nr 84 kehtestatud Parma 4 kinnistu detailplaneeringu krun-diga pos 1. Projekteerimistingimustega täpsustatakse maa-alal asuva ehitise teenindamiseks vajaliku ehitise võimaliku asukohta ehitusseadustiku § 27 lõike 4 punkti 5 alusel. Ehitusseadustiku § 31 lõikest 1 tulenevalt korraldame

projekteerimistingimuste andmise avalik menetlusena.

Alates **29.04.2025** kuni **13.05.2025** korraldame projekteerimistingimuste eelnõule tööaegadel Saku Vallamajas (Juubelitammede tee 15, Saku alevik) ning valla kodulehel avaliku väljapaneku.

Avaliku väljapaneku jooksul on huvitatud isikul ja isikul, kelle õigusi võib projekteerimistingimuste andmine puudutada, võimalus esitada eelnõu kohta kirjalikke ettepanekuid ja põhjendatud vastuväiteid.

www.sakuvald.ee/projekteerimistingimuste-avalikustamine

DETAILPLANEERINGUD

Saku Vallavolikogu 20.03.2025. a otsusega nr 9 kehtestati Saku vallas **Üksnurme külas Uus-Vahtramäe maaüksuse osa ja lähiala detailplaneering (DP)**

DP-ga moodustatakse 3 elamumaa ja 2 transpordimaa krunti. DP-ga on kavandatud elamumaa kruntide suurus-
rusteks 1548–2555 m². Elamumaadele määratud ehitusõiguse järgi saab kruntidele ehitada üksikelamu ja abihooned. Elamukruntide täisehitusprotsent on 20%, elamute maksimaalne kõrgus on 9 m, abihoonetel kuni 6 m.

DP on kooskõlas Saku valla üldplaneeringuga.

DP elluviimisega ei avaldata olulist mõju ala ja selle lähiümbruse majandus-, sotsiaal-, kultuuri- ning looduskeskkonnale.

Saku Vallavolikogu 20.03.2025. a otsusega nr 10 tunnistati kehtetuks Saku valla **Üksnurme küla Tuisu I kinnistu detailplaneering (DP) Lume tee 7 (71801:003:0715) mü osas**. DP kehtestati Saku Vallavolikogu 11.05.2006. a otsusega nr 53.

DP sooviti Lume tee 7 omaniku poolt osaliselt kehtetuks tunnistada, kuna sooviti loobuda planeeringu elluviimisest ning saada täiendavat ehitusõigust, mis oleks kooskõlas Saku valla üldplaneeringuga.

DP osaliselt kehtetuks tunnistamisega ei riivata kolmandate isikute õigusi ega takistata DP terviklahenduse elluviimist ning sellega ei kaasne majanduslikke, sotsiaalseid, kultuurilisi ega keskkonnamõjusid.

Saku Vallavalitsuse 08.04.2025. a korraldusega nr 210 kehtestati Saku vallas Saku alevikus **Tiigi tn 15b maaüksuse ja lähiala detailplaneering (DP)**.

DP-ga määratakse Tiigi tn 15b maaüksusele hoonestusala ja ehitusõigus ridaelamu ehitamiseks. Ehitusõiguse kohaselt nähakse Tiigi tn 15b maaüksusel ette viie boksiga ridaelamu ehitamine. Ridaelamu kõrguseks on lubatud kuni 9 m, kuid soovitatav on projekteerida piirkonnale iseloomulik veidi madalam hoonestus. DP on kooskõlas Saku valla üldplaneeringuga.

DP elluviimisega ei avaldata olulist mõju ala ja selle lähiümbruse majandus-, sotsiaal-, kultuuri- ning looduskeskkonnale.

Planeeringute dokumentidega on võimalik tutvuda geoinfosüsteemis EVALD, Saku valla kodulehel ning tööaegadel Saku Vallavalitsuses (Juubelitammede tee 15, Saku alevik).

Eesti elanike rahulolu 2024: Saku vald saavutas omavalitsuste seas kõrge teise koha

ANNIKA KUBJA | kommunikatsioonijuht

Foto: Margus Vilisoo

2024. aastal toimus üleriigiline uuring, et selgitada välja Eesti elanike rahulolu kohalike omavalitsuste avalike teenuste ja elukeskkonnaga. Uuring toimus 76 kohalikus omavalitsuses ja Saku valla elanike üldine rahulolu on kõrgel teisel kohal, kohe Muhu järel.

Üldine rahulolu hõlmab muuhulgas rahulolu elukeskkonnaga ja pakutavate teenustega ning elukoha mainet.

Kolmandal kohal on meie elanike rahulolu:

- ♦ jäätmekäitlusega (Saku valda edestasid Kanepi ja Loksa);
 - ♦ teede ja tänavatega (edestasid Muhu ja Viimsi);
 - ♦ valitsemisega (edestasid Muhu ja Nõo).
- Esikümnes oleme ehitatud keskkonna (5.), tajutud turvalisuse (7.) ja avalike teenuste rahuloluga (10.)

Vastanutest soovitaks sõbrale Saku vallas elamist pea 70%. Rohekeskkonnaga on rahul 66%.

Uuringu tulemused annavad valla juhtidele ja spetsialistidele väärtuslikku teavet seniste tegevuste mõju hindamiseks avalike teenuste kättesaadavusele ning aitavad paremini tulevase tegevusi planeerida. Uuringust selgub, et rohkem peab tähelepanu pöörama ühistranspordile. Lisaks ei tunne elanikud, et nad oleks kaasatud kodukoha elukeskkonna arengusse ning vähe võetakse osa kogukonnaelust. Viimase kahe puhul on rahulolu madal kõigis omavalitsustes.

2024 uuring viidi läbi novembrist detsembrini, andmeid koguti veebi- ja telefoniküsitlusega, valimis olid vähemalt 16-aastased elanikud juhuvalikuga.

Rohkem infot uuringu ja tulemuste kohta leiate veebilehelt minuomavalitsus.ee/elanike-rahulolu-2024

Eelmine Eesti elanike rahulolu uuring toimus 2022 ja sellega võrdluses on Saku vald tõusnud neli kohta.

PEREARSTI NÕUANDELIINILT SAAB TERVISENÕU KA VEEBI TEEL

Tervisekassa

Nõuandeliinilt 1220 saab tervisenõu küsida mugavalt endale sobiva kanali kaudu, sest nõustamist pakutakse nüüdsest ka veebis. Tervisenõu küsimiseks saab vestlust alustada veebilehelt www.1220.ee ja see on tasuta.

Veebivestluse alustamiseks saab vestlusakna avada arvutis või mobiiltelefonis ning isikustada end vestluse eel Smart-ID või mobiil-ID vahendusel. Autentimine on vajalik nii tehnilistel põhjustel kui ka personaalse nõustamise pakumiseks, näiteks on võimalik lasta endale välja kirjutada varem määratud ravimeid. Isikustatud nõustamise käigus saab paluda retsepte väljastada reede õhtuti kell 17–22 ning nädalavahetustel ja pühade ajal kell 8–22. Ennekõike saab pikendada varem välja kirjutatud retsepte krooniliste ja korduvate tõbede raviks. Nõuandeliini arst või õde ei väljasta retsepte rasketele, potentsiravimitele, uinutitele, psühhotropsetele ravimitele, antibiootikumidele, narkootilistele ravimitele või tugevatoimelistele valuvaigistitele.

Veebivestluses võib saada ka fotosid. Piltide põhjal saab nõustaja paremini aru teatud tervisemurede olemusest, näiteks pisivigastuste või traumade korral.

Veebinõustamine pakub mugavust ja privaatsust, kuid sellegi kanali puhul tuleb arvestada võimaliku ootejärjekorraga.

TÖDVA-HAGERI TEE ON 16. MAINI SULETUD

Seoses Rail Baltica maanteeviadukti ehitusega on riigitee 11240 Tõdva-Hageri alates 21. aprillist kuni 16. maini suletud kilomeetritel 2,32–3,23.

Sulgemise ajal on liiklus ümbersuunatud Saku-Tõdva ja Kasemetsa-Kiisa tee kaudu. Ühistranspordile, operatiivsõidukitele ja kohalikele elanikele tagatakse läbipääs.

Tööde tellija: Tallinna Teede AS
Objektijuht: Taavi Vende,
taavi.vende@ttas.ee

RAHULA-SAKU TEE ON 8. MAINI SULETUD

Transpordiamet teavitab, et 3. aprillist kuni 8. maini on suletud riigitee nr 11345 Rahula-Saku kilomeetritel 0,0–0,25 seoses Rahula kogujatee rajamisega Pärnu maanteele.

Liikluskorralduse muudatused ja piirangud on aktiveeritud navigatsiooni rakendustes Google Maps ja Waze ning nähtavad liikluspiirangute keskkonnas tarktee.ee

Põhja-Eesti Ühistranspordikeskus on liini SV14 ümbersuunanud nii, et liini SV14 buss Pärnu maanteele ja Rahula tee ristmikule ehitustööde piirkonda ei sõida. Liin teeb Uusmetsa peatuse juures (enne Pärnu maanteele jõudmist) tagasipöörde ja sõidab siis Rahulani. Teeb seal uuesti tagasipöörde ja sõidab edasi marsruudile.

Tagadi Restauraatorite päev on hea näide ringmajandusest

Saku Sõnumid

Pühapäeval, 4. mail kell 8-15 toimub legendaarne Tagadi Restauraatorite päev, mida vahel huumoriga nimetakse vanatehnikahullude sanatooriumiks, kus ravimiteks roostes detailid ning õlised mootorid.

Sündmus sai alguse 30 aasta eest Eesti Vanamootorrattaklubi Unic-Moto liikmete omavahelisest motodetailide vahetamisest. Tänapäevaks on sellest kasvanud kolleksionäärade kokkutulek, kus koha on leidnud ka vanade münthead, märkide, markide, kodumasinade ja nõude kogujad. Tagadi laad on alati kandnud taaskasutuse ja ringmajanduse põhimõtteid – ära viska korralikku asja prügikasti, vaid leia sellele uus omanik! Kõike, mida saab parandada, tasub hoida. **Ja võta julgelt laadale kaasa oma tass,**

Fotod: Unic-Moto

sest ühekordseid kohvitopse pole lubatud kasutada.

Mai ja oktoobri esimesel pühapäeval toimuv Tagadi Restauraatorite päev on ligi 500 kauplemiskohaga Baltikumi suurim vanatehnikalaad, mille raames toimub ka vanade mootorrattaste ja uunikumautode näitus. Sissepääs laadale maksab 5 eurot, kuni 16-aastastele tasuta. Parkimine on tasuta.

Hoov puhtaks! Lase oma autoromu tasuta ära viia!

Saku Sõnumid

12. maist kuni 9. juunini toimub romusõidukite kokkukogumise kampaania. Kui muidu peab omanik romusõiduki jäätme-käitlejale ise ära viima või organiseerima transpordi ja tasuma romusõiduki äraveo eest, siis kampaania raames tuleb jäätme-käitleja sõidukile tasuta järele.

Romusõidukid on ohtlikud jäätmed ja need ei tohiks kindlasti jääda niisama hoovi peale või loodusesse aastateks lagunema. Sõiduki omaalgatuslik lammutamine ei ole lubatud. Kuid juhul, kui inimene on seda teinud, saab sellise sõiduki ka kampaania raames üle anda. Kui seisev romu pole sinu oma, on võimalus seegi ära anda.

Romukampaania raames äraveetavate romusõidukite eest raha ei maksta. Eesmärk on koguda kokku kõik pikalt seisnud sõidukid, mis enam kasutust ei leia ning vähendada seeläbi ohtu keskkonnale.

Sõiduki üleandmiseks on vaja võtta ühendust Autolammutuste Liiduga või Kuusakoskiga.

Autolammutuste Liidu kontakt

5787 7233, info@elv.ee.

Kuusakoski AS kontakt 13 660, firma@kuusakoski.com.

Rohkem infot:

www.kliimaministeerium.ee/romusoidukid

Kevadine aiajäätmete tasuta vastuvõtt Saku jäätmejaamas

Merili Ring, keskkonnakaitse inspektor

23. aprillist 4. maini võtab Saku jäätmejaam valla elanikelt vastu piiramatus koguses aia- ja haljastujäätmeid.

Aia- ja haljastujäätmete on taimne kude, lehed, rohi, okkad ja peenemad oksad. Jämedamad ja pikemad oksad saab samuti jäätmejaamas tasuta ära anda, kuid suuremad kogused (üle 2 m³) palume viia Männiku külas asuval SLG Energy OÜ platsile, kus jäätmete üleandmine on samuti tasuta (Karjääri tee, Männiku küla, vastuvõtt: E-R 8-17, tel 5344 0514).

Kogumiskampaania väliselt võetakse aia- ja haljastujäätmeid tasuta vastu 0,6 m³ (600 liitrit) päevas. Aia- ja haljastujäätmete põletamine ning võõrale kinnistule ladestamine on Saku valla territooriumil keelatud.

Oluline on ka märkida, et alates 3. aprillist võetakse Saku jäätmejaamas oksa vastu ainult Saku valla elanikelt, kel on sissekirjutus. Teiste piirkondade elanikud saavad oksad viia eelpool mainitud Männiku külas asuval SLG Energy OÜ platsile.

Tähelepanu! 1. mail on Saku jäätmejaam suletud.

Saku jäätmejaam asub Saku alevikus Tiigi tn 15.

E-T SULETUD

K-R 12-19

L-P 11-18

Foto: Merili Ring

Korteriühistute hooldusteenus – kellele ja miks?

Saku Maja

Uusmäe elurajooni kortermajad Saku alevikus.

Foto: Merilin Piirsalu

AS Saku Maja tegutseb muude valdkondade kõrval ka kinnisvara haldamise ning hoolduse valdkonnas, pakkudes teenuseid Saku vallas asuvatele korteriühistutele. Hetkel haldame 54 korterelamut, millest 24-le osutame ka regulaarset hooldusteenust.

AS Saku Maja kinnisvara halduse osakonna juhataja Martti Rooba viis oma kutsetunnistuse tasemetöö raames läbi küsitluse, et mõista hooldusteenuse vajalikkust kortermajades. Küsitlusele vastas 355 korteriühistut Tallinnas, millest 153 kasutas hooldusteenust – see tähendab ligikaudu 43% vastanutest. Saku Maja hallatavatest kortermajadest kasutab hooldusteenust aga umbes 44%. Käesoleva artikliga soovime tõsta teadlikkust korterelamute hooldusteenuse olulisusest ning julgustada korteriühistuid seda teenust kasutama, et tagada hoonete pikaajaline vastupidavus ja kvaliteetne elukeskkond.

Mis on hooldusteenus? Hooldusteenus hõlmab hoone ning selle tehnosüsteemide regulaarset kontrolli ja hooldamist, et tagada nende korrasolek ja tõrgeteta töö. Hooldusteenus ei sisalda täiendavat renoveerimist ega uuendamist, vaid keskendub olemasolevate süsteemide ennetamisele. Seega on hooldusteenuse puhul põhiliseks märksõnaks „säilitamine“.

AS Saku Maja hooldusteenus sisaldab:

- ♦ Kande-, jäigastavate ja piirdetarindite tehnohooldust

- ♦ Katuste ja katuseräästaste tehnohooldust
- ♦ Fassaadide ja fassaadielementide tehnohooldust
- ♦ Välisuste tehnohooldust
- ♦ Veevarustussüsteemide tehnohooldust
- ♦ Küttesüsteemi tehnohooldust

Hooldusteenuse eelised korteriühistutele. Regulaarne hooldusteenus aitab ennetada suuremaid avariisid ja vähendada ootamatuid kulusid. Hooldustehnikud teevad regulaarseid kontrolle, et tuvastada võimalikud probleemid enne, kui need eskaleeruvad tõsisteks rikeks. Kõik tehtud hooldustööd dokumenteeritakse hoolduspäevikutes, mis tagab korteriühistu juhatajale täieliku ülevaate maja tehnilisest seisukorrast igal ajahetkel.

Küsitluse tulemused – kas hooldusteenus on kulutust väärt? Peamised põhjused, miks mõned korteriühistud hooldusteenust ei kasuta, on rahalised. Kuid Martti Rooba analüüs näitas, et paljud hooldusteenuseta kortermajad on pidanud tegelema avariidega, mida oleks saanud ennetada. 125 korteriühistut tunnistas, et neil on viimase aasta jooksul esinenud selliseid avariisid, ja 78 neist tõdesid, et avarii likvideerimine oli kallim kui aastane hooldusteenuse maksumus. Lisaks märgiti küsitlute seas ära ka fakt, et on tehtud muid väiksemaid remonte, mida oleks tegelikult saanud hooldusteenuse raames varem ära teha.

Martti Rooba hinnangul tuleks vanemates kortermajades, kus tehnosüsteemide

rikked on tõenäolisemad, tagada nende regulaarne hooldus ja korrashoid.

Hooldusteenus korteriühistule – meelerahu ja efektiivsus juhatajale. Üks peamisi põhjuseid, miks korteriühistud otsustavad kasutada professionaalset hooldusteenust, on suurem meelerahu juhatajale liikmetele. Teenusega liitudes ei pea juhatus pidevalt jälgima erinevate süsteemide hooldustähtaegu ega tegelema tehniliste küsimustega, mis võivad nõuda spetsiifilisi teadmisi.

Kuna enamik korteriühistute juhatajate liikmeid täidavad oma rolli vabatahtlikult, olles samal ajal hõivatud igapäevatöö ja pereeluga, aitaks teenuse kasutamine oluliselt aega säästa. Hooldusteenuse kasutamine aitab leevendada juhatajate koormust, samal ajal tagades, et hoone tehnosüsteemid on heas korras.

Kinnisvara hooldusteenus on oluline investering korteriühistu vara säilitamiseks ja elukvaliteedi tagamiseks. Kuigi hooldusteenus on rahaline kohustus, võib see aidata ennetada kalleid avariisid ja tagada maja tehnosüsteemide sujuva toimimise.

Kui soovite oma korteriühistule pakuda professionaalset ja usaldusväärset hooldusteenust, võtke meiega ühendust ja küsige hinnapakumist.

Kontakt

Martti Rooba
Kinnisvara osakonna juhataja
Tel 5326 7759
martti.rooba@sakumaja.ee
Tehnika 10, Saku, 75501 Harjumaa

Saku saun – ajalooline leilipaik Vääna jõe ääres

AS Saku Maja

Saun on eestlastele midagi enamat kui lihtsalt pesemispaik – see on osa meie kultuurist ja traditsioonidest. Saunas on nii sünnitatud kui ka lahktud, see on koht, kus keha ja vaim saavad puhata. Just sellist ehedat saunakogemust pakub üle 130-aastases pakkivihoones asuv Saku saun.

Saku saun asub Vääna jõe kaldal, kus sauna külastajatel on võimalus kuuma leili järel end värskendavas jõevees jahutada. Paljud hindavad kõrgelt autentset puuküttega leilisauna, mis pakub tõelist saunakogemust.

Sauna haldab AS Saku Maja ning aastate jooksul on see kogunud endale lojaalse külastajaskonna nii lähedalt kui ka kaugemalt. Aktiivselt tegutseb ka „Saunaklubi“, mille liikmed on panustanud nii sauna hooldamisse kui ka Saku saunatraditsioonide elushoidmisele. Näiteks läbis saunalava tublide saunaklubiliste abil uuenduskuuri.

Saku sauna lahtiolekuajad

- ♦ Meeste saun on avatud reedeti kell 12–20.
- ♦ Naiste saun on avatud laupäeviti kell 14–20.
- ♦ Privaatseid saunaseansse saab broneerida väljaspool tavapäraseid lahtiolekuage.
- ♦ Saunalavale mahub korraga kuni 10 inimest ja kogu sauna mahutavus on kuni 30 inimest.

Alates 1. maist 2025 kehtivad Saku saunas järgmised hinnad:

- ♦ Täiskasvanud: 5 eurot
- ♦ Pensionärid, puuetega inimesed ja 7–16-aastased lapsed: 3 eurot
- ♦ Väiksemad lapsed: tasuta
- ♦ Kuni 30. aprillini kehtivad veel soodsamad piletihinnad (3 eurot ja 1.80 eurot), kuid elukalliduse tõusu tõttu on vaja saunapiletite hindu korrigeerida. Selleks et saunakülastus jääks kohalikele elanikele taskukohaseks, toetab Saku Vallavalitsus sauna eelarvet 2025. aastal 23 657 euroga.

Saku saun on ideaalne koht neile, kes otsivad ehtsat ja traditsioonilist saunaelamust. Ajaloohõnguline hoone, jõeäärne asukoht ning mõnusad leilid pakuvad kõigile suurepärase võimalust lõõgastumiseks ja argimuredest puhkamiseks.

Hüva leili!

Uuenduskuuri läbinud saunalava. Foto: Saku Maja

Koerte ja kasside vaksineerimine marutaudi vastu Saku vallas

Saku Sõnumid

Marutaud on loomade ja inimeste ühine nakkushaigus, mida pole võimalik ravida. Selleks, et vältida nii enda kui oma lemmiku nakatumist, on oluline roll ja vastutus loomaomanikul. Tuleb hoolitseda, et loom saaks õigeaegselt marutaudi vastu vaksineeritud.

Koerte ja kasside marutaudi vastu vaksineerimise ajad

Laupäev 10. mai

kell 10–11 Sakus, Teaduse 1, Gümnaasiumi taga
kell 11.15–11.30 Kasemetsa raudteejaama juures
kell 20.00–20.30 E-Ehituskeskuse juures

Reede 16. mai

kell 19.00–19.45 Tõdva küla keskkuses
kell 19.50–20.00 Lokuti küla teadete tahvli juures
kell 20.10 Vetkal

Laupäev 17. mai

kell 10.00–10.30 Kurtnas haudejaama juures
kell 10.45–12.00 Kiisal Vabaajakeskuse parklas Kurtna tee 8
kell 12.20–12.30 Tagadi küla keskkuses

Reede 23. mai

kell 20.00–20.30 Sakus, Teaduse 1, Gümnaasiumi taga

Marutaudi vaksineerimise hind on 8 eurot.

Võimalik on vaksineerida ka koerte katku viiruse, adenoviiruse, parvoviiruse, paragripi viiruse ja 4 serotüüpi leptospiroosi vastu. Hind 22 eurot, koos marutaudi vaktsiiniga 30 eurot.

Kasse on võimalik vaksineerida herpesviiruse, kaltsiviiruse ja panleukopeenia viiruse vastu. Hind 18 eurot, koos marutaudi vaktsiiniga 26.

NB! Vaksineerima minnes võtke kaasa lemmiklooma pass. Passi kantakse vaksineerimise andmed ja järgmise vaksineerimise aeg.

Eelpool nimetatud aegadel vaksineerib loomaarst Heli Suits. Tel 504 1060.

Foto: Annika Kubja

Mittetulundusliku tegevuse toetusfondist toetuse saajad

Saku valla 2025. aasta mittetulundusliku tegevuse toetusfondi esimesest taotlusvoorst toetati järgmisi projekte.

Toetuse saaja	Projekti nimi	Toetus eurodes
SPORDIVALDKOND		
Spordiklubi Porter Racing	SK Porter Racing spordiüritused 2025	3000
MTÜ Saku Maraton	Saku Kevad ja Suvekross	1400
Spordiklubi Porter Racing	SK Porter Racing noorratturite võistlustel osalemine 2025	3000
Orienteerumisklubi Nõmme	Tallinna Pargijooksud	900
MTÜ Kajamaa Spordiklubi	2025 hooaeg Kajamaa Spordiklubis	2900
MTÜ Saku Sporting	Saku esindusnaiskonna osalemine Eesti meistrivõistlustel 2025	3000
MTÜ Saku Sporting	Saku esindusmeeskonna osalemine Eesti meistrivõistlustel 2025	3000
MTÜ Saku Võrgutajad	Saku Spordipargi rannavõrkpalliväljakud	2344
MTÜ Ultimate Saku	Ultimate Saku mängijate osalemine rannultimate	
	maailmameistrivõistlustel Portimaos	1795
Spordiklubi Saku Petanque	Petank	1441
KTL Racing klubi	Viieosaline KTL Racing klubisari 2025	3000
KULTUURIVALDKOND		
Seltsing SAKU LUSTIPÕNN	Saku laste tantsurühma osalemine tantsuvõistlustel	891
MTÜ Sakukad	Kirbukohvikutepäev	1935
MTÜ Saue küla	Saue küla suvepäev 2025	700
MUU TEGEVUSVALDKOND		
MTÜ Turvaline Saku	Toidutermosed vallaelanike toitlustamiseks kriisi- ja tavaolukorras	2089
Eesti Evangeelse Luterliku Kiriku Saku Toomase Kogudus	Saku laste suvelaager 2025	3000
Tõdva Aiasõprade Selts	Lauatenniselaud Tõdva piirkonda vabaaja veetmiseks	2376
Rahula külaselts	Võrkpall ja rannatennis	2991
Kajamaa Külaselts	Naisteklubi „Lihtsalt Naine“ stiiliõhtu „Kübarapidu kübaratrikiga“	310
Saku Spordiklubi	Kaameravalve	3000
MTÜ Saue küla	Saue küla prügimajandus korda II osa	3000

Saku valla 2025. aasta mittetulundusliku tegevuse toetusfondist eraldati üksikisiku toetust kokku 112 146 eurot.

Toetuse saaja	Projekti nimi	Toetus eurodes
Silvia Türkson (jalgrattasport)	Osalemine treeninglaagrites ja Eesti meistrivõistluste grupisõidus.	600
Robin Kruuse (motosport)	Osalemine rahvusvahelises treeninglaagris Lätis.	474
Laura Viiraja (jalgpall)	Jakob Viiraja osalemine rahvusvahelisel võistlusel Riias.	516
Olga Muskevits (taekwondo)	Denis Muskevitsi osalemine rahvusvahelistes treeninglaagrites ja võistlustel.	1000
Monika Kirst (jalgrattasport)	Steven Sumbergi osalemine rahvusvahelises treeninglaagris Hispaanias.	672
Hannes Hansman (motosport)	Johann Hansmani osalemine rahvusvahelises treeninglaagris Itaalias ja Euroopa Meistrivõistlustel Poolas.	1000
Marita Viirmann-Parts (freestyle)	Georg Partsi osalemine rahvusvahelises treeninglaagris Austrias.	900
Aleksandr Muskevits (taekwondo)	Osalemine rahvusvahelistes treeninglaagrites ja võistlustel.	1000
Rain Kopti (motosport)	Kaiser Kopti osalemine rahvusvahelises treeninglaagris Hispaanias.	500
Marii Anett Soots (cheerleading)	Osalemine ICU Euroopa Cheerleading Championships 2025 võistlustel Sloveenias.	484
Carmen Kirisma (jõutõstmine)	Kalli Kirisma osalemine juunorite maailmameistrivõistlustel Costa Rical.	1000
Kadri Laugen (jõutõstmine)	Kirke-Riin Laugeni osalemine juuniorite maailmameistrivõistlustel Costa Rical.	1000
Katri Tomson (võistlustants)	Anni Leen Järviku ja Dominic Kõva osalemine Eesti meistrivõistlustel ja rahvusvahelistel võistlustel	2000
Helen Kiis (võistlustants)	Kaira Heleri Kiisi ja Oliver Annes Kabeli osalemine Eesti Meistrivõistlustel ja rahvusvahelistel võistlustel Riias.	1000

Saku valla 2025. aasta mittetulundusliku tegevuse toetusfondi kaasfinantseerimise toetus.

Toetuse saaja	Projekti nimi	Toetus eurodes
MTÜ Metsanurme	Metsanurme külamaja katuse vahetus	3000
MTÜ Turvaline Saku	Mobiilne väliköök elanike toitlustamiseks kriisi- ja tavaolukorras	3250

Saku valla 2025. aasta mittetulundusliku tegevuse toetusfondist toetati järgmisi organisatsioone tegevustoetusega.

Toetuse saaja	Küla	Toetus eurodes
Metsaveere Külaselts	Saustinõmme küla	2000
Männiku Küla Selts	Männiku küla	2000
MTÜ Kodukoht Kiisa	Kiisa	3000
Kajamaa Külaselts	Kajamaa küla	1000
MTÜ Linsi	Saku	668
MTÜ Juuliku Külaselts	Saku	2332
MTÜ Metsanurme	Metsanurme küla	3000
MTÜ Kasemetsa Küla	Kasemetsa küla	3000
MTÜ Kurtina Külaselts	Kurtina küla	2000
MTÜ Saue küla	Saue küla	1000
Tõdva Aiasõprade Selts	Tõdva küla	600
Seltsing KI-KU-TA-RO PÜ		1500
Saku Diabeetikute Selts		1500
Saku Valla Lasterikkad		1500
Seltsing Saku pensionäride ühendus Elukaar		1500
Saku Valla Invaühing		1500

Huvihariduse ja huvitegevuse täiendav toetus

ANNE-LY SUVI | kultuuri-, spordi- ja noorsootöö spetsialist

Saku Vallavalitsus kuulutas välja konkursi 2025. aasta huvihariduse ja huvitegevuse riikliku rahastuse täiendava toetuse jagamiseks eraõiguslikele juriidilistele isikutele. Eesmärk on parandada huvihariduse ja -tegevuse kättesaadavust ning pakkuda noortele mitmekesisemaid osalemisvõimalusi kultuuri-, spordi-, loodus- ja täppisteaduste ning tehnoloogia valdkonnas. Sihtgrupp on 7–19-aastased noored Saku vallas. Prioriteetne sihtrühm: **erivajadustega ja puudega noored, kellele pakkuda huviringi teenust.**

Toetust eraldatakse projektidele, mis vastab ühele järgmistest tingimusest:

1. tegevus toimub süsteemselt, regulaarselt ning juhendatult alates 1. septembrist 2025 kuni 1. juulini 2026;
2. luuakse täiendavaid võimalusi huvialaringide mitmekesistamiseks vallas;

3. luuakse võimalusi hariduslike erivajadustega laste osalemiseks huvihariduses ja huvitegevuses;
4. suurendatakse huvihariduse ja huvitegevuse kättesaadavust;
5. pakutakse huviharidust ja huvitegevust rohkemale arvule noortele.

Toetust saab taotleda:

1. juhendajate töötasude katmiseks;
2. juhendajate ja/või osalejate transpordikulude katmiseks;
3. vajalike õppevahendite soetamiseks.

Toetust ei saa taotleda Saku Vallavalitsuse hallatav asutus. Taotluste esitamise tähtaeg on 23. mai 2025. Taotlus tuleb esitada Saku Vallavalitsuse kodulehel veebipõhise toetuste taotlemise e-keskkonnas SPOKU.

Info: Anne-Ly Suvi,
annely.suvi@sakuvald.ee, tel 520 0100

MTÜ Tugikeskus Aitan huviringis valmistasid lapsed muuhulgas ägedad padjad. Foto: erakogu

Saku vald tunnustab tublisid õpilasi

ELEN JAHIMAA | hariduse peaspetsialist

Saku vald kutsub teada andma tublidest õpilastest, kes õpivad väljaspool Saku valda. Saku vald tunnustab valla-kodanikest õpilasi järgmiste saavutuste eest:

- a) gümnaasiumi lõpetamine kuld- või hõbemedaliga
- b) põhikooli järgselt kutseõppe lõpetamine kiitusega
- c) põhikooli lõpetamine kiitusega
- d) Saku Muusikakooli lõpetamine kiitusega
- e) 1.–6. koha saavutamine rahvusvahelisel/vabariiklikul aineolümpiaadil või ainekonkursil.

Tunnustuse saamiseks tuleb väljaspool Saku valda koolis käiva õppuri koolil, lapsevanemal või täiskasvanud õppijal endal SPOKU süsteemi kaudu esitada taotlus 1. juuniks.

Saku valla koolides õppivate noorte tulemused sisestavad koolide esindajad SPOKU süsteemi ja neid noorel või vanemal eraldi edastada ei ole vaja.

Kõik tunnustatud õppurid saavad valla tänukirja ja meene. Rahalise preemia saavad tublid õpilased, kes lõpetavad gümnaasiumi kuld- või hõbemedaliga, põhikooli järgselt kutseõppe kiitusega, Saku Muusikakooli põhiõppe kiitusega või saavutavad rahvusvahelisel/vabariiklikul aineolümpiaadil individuaalses arvestuses 1.–6. koha. Tunnustus antakse üle õpilastele korraldatud üritusel Saku Vallavolikogu või Vallavalitsuse esindaja poolt, rahaline preemia kantakse tunnustuse saaja pangakontole.

Täpsemalt saab uue tunnustamise korra ja tingimustega tutvuda valla kodulehel.

Uued tuuled alushariduses: mida on hea teada?

JELIZAVETA LAURI | haridusspetsialist

Alusharidus on iga lapse haridustee esimene oluline samm, pakudes tuge igakülgselt arenguks ja õppimiseks juba varases eas. Käesoleva aasta 1. septembrist hakkab kehtima uus alusharidusseadus, mis toob kaasa muudatusi eralastehoidudele ja munitsipaallasteaedadele. Mida peaksid lapsevanemad teadma?

Lastehoid ja lasteaed – mis on erinevus?

Seni on 1,5–3-aastased lapsed käinud munitsipaallasteaia söimerühmas või eralastehoiu lastehoiurühmas. Edaspidi omandavad kõik alla 3-aastased lapsed alusharidust lastehoius. Üheks alusharidusseaduse eesmärgiks on ühtlustada eralastehoidude kvaliteet lasteaiaga. Seetõttu on edaspidi, sarnaselt lasteaedadele, ka eralastehoiud õppeasutused ning kuuluvad Haridus- ja Teadusministeeriumi haldusalasse. Sellest tulenevalt tekivad erahoidudele täiendavad nõuded, sealhulgas õppekava loomine.

Kõik munitsipaallasteaia söimerühmad nimetatakse ümber lastehoiurühmadeks. Hoiurühmas kesken-dutakse 1,5–3-aastaste laste üldoskuste arendamisele. Kuigi alushariduse omandamine pole kohustuslik, pakub see lapsele mitmekülgselt arenguvõimalusi.

Personal ja kvalifikatsiooninõuded

Lasteaedades töötavad õpetaja abid ja assistendid nimetatakse ümber abiõpetajateks ning neile kehtestatakse kvalifikatsiooninõuetena vähemalt keskharidus ja lapsehoidja kutse või vähemalt keskharidus ja pedagoogilised kompetentsid tulenevalt õpetaja kutsestandardist.

Lastehoiurühmades, nii eralastehoidudes kui munitsipaallastehoidudes, võivad töötada õpetajad ja abiõpetajad või lapsehoidjad. Lapsehoidjate kvalifikatsiooninõudeks on vähemalt keskharidus ja lapsehoidja kutse (tase 4, erivajadustega laste puhul tase 5).

Alushariduse kättesaadavus ja osalus-tasu

Lastehoiu ja lasteaiakoha pakkumine toimub hiljemalt kaks kuud enne soovitud koha kasutamise algusaega, välja arvatud juhul, kui taotlus esitatakse

lühema etteteatamisega – siis leitakse koht hiljemalt kahe kuu jooksul taotluse esitamisest.

Saku vald tagab koha:

1,5–3-aastastele lastele lastehoiurühmas või liitrühmas (eralastehoius või munitsipaallasteaias);

3–7-aastastele lastele munitsipaallasteaia aiarühmas või liitrühmas.

Septembrist 2025 muutub tulumaksuseadus ning eralastehoiu osalustasu on edaspidi tulumaksuseaduse mõistes sarnaselt lasteaia osalustasule koolituskulu. Sellest tulenevalt ühtlustatakse Saku vallas eralastehoidudes ja munitsipaallasteaedades vanematele kehtivad osalustasud ning alates 1. septembrist 2025 kehtestatakse uus munitsipaallasteaia- ja lastehoiu lapsevanema osalustasu tasumise kord. Täpsem info ja osalustasu suurused on leitavad Saku valla kodulehel.

Hoolekogu

Lasteaia hoolekogu ülesandeks on vanemate, lasteaia töötajate ja valla koostöös suunata, planeerida ja jälgida õppe- ja kasvatustegevust ning luua selleks paremaid tingimusi. Võrreldes kehtiva koolieelse lasteasutuse seadusega ei ole edaspidi hoolekogus enam iga rühma esindajat. Oluline on, et vanemate esindajad moodustavad hoolekogu koosseisus enamuse. Lisaks kuuluvad hoolekogusse õpetajate ja valla esindaja. Kui varem tegi rühmades laste arvu suurendamise ettepaneku hoolekogu, siis uue alusharidusseaduse järgi teeb seda direktor

ja toidukulu päevamaksumuse kehtestab kohalik omavalitsus. Hoolekogu ülesanneteks jääb muuhulgas arvamuse avaldamine toidukulu päevamaksumuse ja rühma piirarvu suurendamise kohta. Eralastehoius ei pea hoolekogu moodustama, kuid koostöö edendamiseks kutsutakse kokku vanemate koosolekud.

Õpikäsitus ja mõtteviis

Nüüdisaegne õpikäsitus ja lapsest lähtuv mõtteviis väljendub uue alusharidusseadusega kaasnevas õppekavas. Õppekava kui rakendusakt on veel avaldamata, kuid hõlmab endas pedagoogilist dokumenteerimist, diferentseerimist ja tegevusi väiksemates gruppides ning individuaalsemat lähenemist. Õppekavas olevate põhimõtete rakendamist toetavad muuhulgas kohandatud päevakava paindliku puhkeajaga ja mitmesuguste metoodikate kasutamine nagu digipedagoogika, õuesõpe, projektõpe ja palju muud.

Saku valla lasteaedade meeskonnad teevad lastega suurepäraselt tööd ja on samuti pidevas arengus.

Eespool nimetatud eesmärkide poole liikumiseks on olulised lasteaedades juba tegutsevad valverühmad ning õpetajate kattuva ehk koostööaja rakendamine. Koostööaeg tähendab, et päeva kõige aktiivsemal ajal on rühmas kolm täiskasvanut. Hiljemalt augustist 2025 rakendavad kõik Saku valla lasteaiad koostööaega vähemalt 3–4 päeval nädalas. 1. septembriks 2026 uuendavad lasteaiad oma õppekavasid lähtuvalt riiklikust õppekavast.

Loe kõrvalt leheküljelt Terakese lasteaia Männikäide rühma projektõppe kogemusest

Tallinna vanalinna projekti raames käib linnamüüride ehitamine.

Projektõpe lasteaias: kuidas ühest skeptilisest algusest sai uus tööviis

Õpetajad INGA SUVISTE, SIGRID TAMMEL ja ANDRA VILLO

Kui külastasime esmakordselt Kohila lasteaeda Sipsik, oli meie kokkupuude projektõppega kõike muud kui inspireeriv. See tundus kauge ja keeruline. Mõtlesime, et meie küll midagi sellist ette ei võtaks. Kuid elu näitas vastupidist ja me ei kahetse. Umbes aasta hiljem jõudis meie kätte Kristina Lahe raamat „Projektõpe lasteaias“, mille lugemine pani aluse muutustele. Peagi järgnes e-õpperännak, mis süvendas meie arusaama projektõppest. Septembris 2023 alustasime oma esimese projektiga, mis kestis kaks kuud ja muutis kõike.

Projektõpe algab avatusest

Projektõpe ei alga õppematerjalidest ega plaanist – see algab lapsest. Selleks, et projektõpe saaks üldse toimida, tuleb õpetajal olla avatud. Lapsed on need, kes suunavad ja algatavad, meie ülesanne on kuulata, märgata ja toetada. Meeskonnatöö ja omavaheline suhtlemine on võtmetähtsusega. Samuti on oluline tagasiside andmine lastele, see aitab neil mõista oma panuse väärtust ning hoiab huvi ja motivatsiooni elus.

Lapsest lähtuv elav protsess

Projektõpe erineb tavalisest kuu- ja nädalaplaanist nagu öö ja päev. Midagi ei planeerita ette. Kõik tegevused, eesmärgid ja õppematerjalid tekivad jooksvalt, vastavalt laste huvidele ja küsimustele. Selleks kuulame, mida lapsed räägivad ja jälgime, mida nad uurivad ning mängivad. Kirjutame pidevalt üles nende ideid ja mõtteid, sest just nendest sünnibki projekt. Projektõpe paneb õpikeskkonda teisiti nägema ja loobuma harjumusest, et rühmaruum peab olema hooajaliselt kaunistatud. Projektõppes kohandub kogu õpiruum teema järgi: olgu selleks kosmos või Tallinna vanalinn. Rühmaruum elab projektiga koos.

Projektõpe kui elustiil

Täna teavad lapsed juba, mida tähendab projekt ja kuidas see töötab. Nad ootavad uusi teemasid ja tahavad kaasa rääkida. Iga projekt algab ajurünnakuga, mille käigus räägivad lapsed oma huvidest,

Kosmoseprojektis tutvuti muubulgas taevakehadega.

Fotod: erakogu

pakuvad teemasid ja arutavad. Seejärel käime väljas – matkame, külastame muuseume või lihtsalt jalutame, et inspireerida lapsi avastama uusi seoseid.

Projekt ei ela vaid lasteaias – see kolib koju kaasa. Vanemad on aktiivselt kaasatud: nad meisterdavad koos, otsivad materjale, külastavad teemakohaseid paiku ja jagavad entusiasmi.

Õpetaja kuulab ja toetab

Projektõppes on õpetaja roll kardinaalselt muutunud. Me ei dikteeri tegevusi, vaid kuulame ja juhendame. Kui varem küsiti: „Õpetaja, mida me nüüd teeme?“, siis nüüd küsitakse: „Kas ma võin seda teha, sest ma tahan teada rohkem?“ See muutus on hindamatu.

Projektid kulmineeruvad alati mõne üritusega, näiteks kosmoseprojekt lõppes laste organiseeritud „kosmosekohvikuga“. Lapsed tegid kutseid, menüüsid, teenindasid vanemaid ja olid kogu sündmuse eestvedajad.

Dokumenteerimine kui osa õppest

Iga projekt dokumenteeritakse jooksvalt: fotod, laste mõtted, küsimused ja vastused jõuavad projektiseinale ja

dokumentide kausta. Ka digipädevused on saanud uue hingamise. Kasutame projektides digitaalseid tööriistu, QR-koode, loome muusikavideoid, kohtume veebi teel tuntud inimestega.

Laste areng on olnud märgatav – nad julgevad rohkem esineda, oskavad analüüsida ja väljendada oma arvamust. Mõned lapsed õppisid ise uurides ära kirjatähed, teised hakkasid loovalt mõtlema ja meisterdama täiesti iseseisvalt. Loovus, julgus ja koostööoskus on märksõnad, mida lapsed projektõppes kaasa võtavad.

Üks paus, uus algus

Projektide vahele jätame alati paar nädalat pausi. See aeg kulub eelneva teema lõpetamisele ja ruumi „puhtakstegemisele“, et uus idee saaks sündida. Me ei kiirusta. Head mõtted vajavad küpsemist.

„Rauda tuleb taguda, kuni see on kuum“

Projektõpe on muutnud meie igapäevatööd, suhtumist ja õpetamisstiili. Me ei kujuta enam ette, et läheks tagasi traditsioonilise nädalaplaani juurde. Projektõpe on elustiil, mis arvestab lapse loomuliku huvi ja arengutempoga ning kaasab kogu kogukonna.

Nurmiko juht Jaak Ungerson: Lilled meie ümber teevad elu toredamaks

MERILIN PIIRSAU | toimetaja

Kui mitte muul ajal, siis emadepäeva või koolilõpu aktuste eel on paljud vallaelanikud seadnud sammud Juulikule Nurmiko Aiandipoodi. Kuidas Nurmiko omal ajal alustas ning mismoodi pärast 2019. aasta tuleõnnetust jalad taas alla saadi, räägib ettevõtte asutaja ja omanik Jaak Ungerson.

Kui Jaak jutustab taimedest ja lilledest, siis silmad säravad, sest aiandus on tal veres. Juba tema kaks tädi töötasid end nõukogude ajal aianduses üles. Nende pere oli küll kulakuks tembeldatud ja vara ära võetud, aga kuna nõukogude inimesele oli lubatud 0,15 hektarit maad, hakkasid tädid maasikaid kasvatama ja neid turul müüma. Jaagu ema ja isa olid põllumajandustöötajad, aga pidasid samuti kodus põllulappi varase kartuli ja kurgiga, mida realiseerisid Leningradi turul.

Jaak lõpetas 1980. aastal Eesti Põllumajanduse Akadeemia üldagronoomika eriala ja läks tööle Tallinna aiandussovhoosi Haabersti osakonna juhatajaks. Seal kasvatati köögivilja nii kasvahoones kui ka avamaal ja mõnevõrra lilli – roose, nelke, gerberaid. 1986. aastal asus ta peagronoomiks ETKVL Agrosse, mis tegeles peamiselt lillekasvatusega, aga veidi külvati ka köögivilja. Nõnda kogemused kogunesid.

Nurmiko aiandis kasvatatakse aastas 10 000 suureõielist inglise pelargooni.

Sulaaja saabudes asutas Jaak koos kahe sõbraga kooperatiivi – tol ajal ei lubatud ühel inimesel veel äriühingut luua. „Mõtlesime, mida nimeks panna. Kuna mina tegelesin siis kuivlilledega, mida osaliselt korjasin nurmedelt, siis pakkusin, et paneme Nurm. Jurist ütles, et paneme ikka ko lõppu, siis kõlab rahvusvahelisemalt. Nii sündiski Nurmiko,“ räägib ta.

20 aastat Juulikul

Kui 1990datel erastama hakati, sai Jaak endise juhatajana võimaluse tegutseda Tallinna aiandussovhoosi Haabersti osakonnas, kus hakkas lilli kasvatama ja

maale tooma. Mõne aja pärast ostis ta ettevõtte välja. Pärast keerulisi aegu iseseisvumise alguses hakkas lillekasvatust paremini edenema ja Ungersonide pere soetas 2002. aastal aiandi Juulikule.

„2018. aastaks olime kasvanud Eesti suurimaks aiandiks. Meil oli 1,5 hektarit kasvahooneid ja 4000 ruutmeetrit ladude pinda. Tehnoloogia oli väga kaas- aegne. Aiandit juhtis arvuti, katusel oli ilmajaam, kust arvuti infot sai. Kui päike hakkas paistma, tõmbas arvuti kardinad katuseakande ette, kui oli vaja kütta, pani katlamaja tööle ja nii edasi. Olime päris heal tasemel. Mul oli juba võetud ehitusluba, et veel üks hektar juurde ehitada,“ räägib ettevõtte juht.

Tulekahju tegi hävitustöö

Siis saabus aastavahetus 2018–2019. Nurmiko kasvahoonet tabas ilutulestikuna lastud signaalrakett, mis oli nii kuum, et sulas läbi klaasi. Katusekardinad süttisid, kõva tuul lisas tulele vunki ja poole tunni niga oli kasvahoone leekides. Leek oli nii kõrvetav, et isegi metalltorud põlesid ära. 10 000-ruutmeetrine kasvahoone hävines pea täielikult ning kahjustusi said 500-ruutmeetrine kasvahoone ja ladu. Osad tulbid põlesid ära. Külmikus seisnud tulbid jäid küll terveks, aga polnud kohta, kus neid ajatada. Olgu siinkohal öeldud, et

Jaak Ungerson koos Nurmiko aiandi töötajatega.

Fotod: Merilin Piirsalu

pärast tulekahju kinkis Nurmiko 200 000 tulbisibulat Kirna mõisale, mis on kuulsust kogunud just imeliste tulbipeenardega. Kevadeti käib Kirnas lilleilu imetlemas tuhandeid inimesi. Kes pole käinud, sel tasub minna!

Jalad uuesti alla

Nurmiko aga pidi edasi tegutsema. Kogu kahju hinnati 3 miljoni euro suuruseks. Õnneks oli ettevõtte korralik kindlustus. „Tegelikult ei jõudnudki kõik mulle esimesel jaanuaril kohale. Alles jaanipäeva paiku, kui allesjäänud hoone sai tahmast puhtaks, tuli õige šokk ja vajusin kergelt ära. Laenud pidime pankadele tagasi maksma, sest tagatist enam ei olnud,“ meenutab Jaak. Koos kahe pojaga, kes on aidanud tal Nurmiko asja ajada, otsustati võtta aasta puhkust.

Kui äri juurde naasti, oli palju muutunud. „Kõik oli läinud kallimaks. Järjest tulid Covid, sõda ja energiakriis. Kõige hullem oli 2022 sügisel. Pidime kütma gaasiga ja kui saime septembri arve, siis nägime, et gaasi hind oli varasemaga võrreldes 23 korda kõrgem. Tol aastal läksime majanduslikult miinusesse,“ räägib Jaak.

Täna on Nurmiko ree peal, aga laienemisplaan enam ei peeta. Ka tehnoloogiliselt nii kõrge tasemega kasvuhoonet enam pole, aga taimede kasvutingimused on siiski väga kaasaegsed ning seal võrsub palju silmailu pakkuvaid lilli. „Ise kasvatame igal aastal 50 000 roosbegooni, 10 000 suureõielist inglise pelargooni, 7000 hortensiat ja 20 000 amplit suvelilli. Suvelilledest on hästi lai sortiment, mis koosneb umbes kümnekonnast kultuurist ja need omakorda kümnekonnast sordist. Lisaks sirgub meie aiandis 10 000 tomatitaimet ja muid köögivilju – kurke, kõrvitsaid ja suvikõrvitsaid,“ tutvustab aiandi omanik.

Paindlikud lahendused

Kõik võib-olla ei tea, et Nurmiko pakub ka toataimede ümberistutamise teenust ja hangib vajadusel täpselt sobiva toataime. „Klient võib tulla oma taimega meie juurde, kus saab valida sobiva poti ja mulla ning meie istutame taime ümber. Samuti saab tellida täpselt sellise toataime nagu vaja. Näiteks, kui on teada, et ruumi sobib kahemeetrine yucca (täakliilia), aga sellist poes parasjagu ei ole, siis saame selle Hollandi aiandist tellida. Hollandis on

Jaak peab nõu kaupluse teenindaja Monikaga.

taimede valik tohutu suur,“ selgitab Jaak. „Alati on arukas osta õige suurusega taim, mis sisekujundusse sobib. Kui võtta väiksem ja oodata, et see kasvaks parajaks, siis ei pruugi see alati õnnestuda, sest kodudes või kontorites ei ole taime jaoks alati õiget temperatuuri ja valgust ning taimed lihtsalt vegeteerivad või venivad liiga pikaks.“

Hinnatud tööandja

Nurmiko aiandis on väga tore kollektiiv, kes teeb tööd suure rõõmuga. Vabu töökohti naljalt ei teki ja kui peaks tekima, on soovijatest juba järjekord ukse taga.

Jaak ise tegeleb agronoomia ja müügiga, poeg Kristjan hoolitseb selle eest, et tehnoloogia töötaks. Aiandi perenaine on Siret Kalda ja tema parem käsi Maire Evard, kellele lisaks on märtsist septembrini aiandis palgal veel kolm inimest. Poes on ametis kolm töötajat. „Kuna talvel inimesed eriti lilli ei vaja, siis avame poe veebruaris enne sõbrapäeva ja sulgeme oktoobri lõpus,“ selgitab omanik.

Aiandus on elustiil

Vanuse poolest võiks Jaak juba pensionil olla, aga tema tahab tegutseda. „Mulle meeldib, et mida vanemaks sa saad, seda paremaks sa aednikuna lähed. Agronoomia on ju väga paljuski taimede jälgimine. Väga aeglane protsess. Kui ma kevadel eksin, siis saan viga parandada alles aasta pärast. Olen aianduses tegutsenud 45 aastat. See tähendab, et mul on olnud 45 kevadet. Iga kevad on isemoodi. Sa pead kogu aeg kaasa mõtlema, tundlik olema, vaatama, kuidas mõjutavad taimi erinev valguse kogus, vihmad ja väetamine,“ kirjeldab aiandi juht. Tema eriline hobi

on tomatite külvamine ja kasvatamine, aga talle meeldib ka muude taimedega katsetada. Näiteks tänavu külvas ta pottidesse eri tihedusega tilli, et katse-eksituse meetodil välja selgitada, missugune külv toob parima saagi.

Jaak ei võta enda tegevust otseselt tööna. „Taimedega tegelemine on minu elustiil. Omanikuna saan oma aega reguleerida ja teha nii nagu jaksan. Hommikuti töötan tavaliselt Nõmmel kodukontoris arvuti taga ja õhtu poole tulen aiandisse. See kõik on mõnus ja mulle väga sobib,“ kiidab peremees. „Minu meelest on kasvataja elu imeline – võtame vastu tellimusi üle Eesti, transport tuleb järele ja viib kauba järgmiseks päevaks tellijatele. Mina saan tegeleda ainult kasvatamisega. Mul on hea meel, et meil on Euroopa Liit ning saame kolleegidega teistest riikidest koostööd teha. Näiteks Saksamaalt ja Soomest toome sisse noortaimed, mida oma aiandis edasi kasvatame.“

Kõik on teretulnud

„Saku valla inimesed on meie juurde väga teretulnud. Võib julgelt tulla ja nõu küsida, aitame kuidas oskame ning kui on vaja mõnda erilist taimet, siis hangime selle,“ kutsub Jaak kõiki Nurmiko Aiandipoodi.

Ta tõdeb, et mõne lille hind võib küll tunduda kallis, aga kui võrrelda seda näiteks pudeli veiniga, mille saab koos sõbrannaga ära juua ja ennast õhtu jooksul mõnusalt tunda, siis lilled rõõmustavad oma õitega palju kauem. „Lilled meie ümber teevad elu toredamaks. Sellepärast me olemegi inimesed, et me hindame kõige muu kõrval ka ilu ja rõõmu,“ usub Jaak.

Bravotehnika – kaasaegsed aiatehnikakaubad Saku keskuses

MERILIN PIIRSAU | toimetaja

Saku ja lähiumbruse rahvas on harjunud mitmesuguseid aiatehnikakaupu ostma Sakust, Tehnika tänav 7. Kui varem asus seal Aiatäht OÜ Saku kauplus, siis nüüd on poe uueks nimeks Bravotehnika ning alates käesoleva aasta jaanuarist tegutseb see Avantirent OÜ käe all.

Pakutavate teenuste ja kaupade iseloom on jäänud samaks ning kaubavalik tasapisi isegi laieneb. Seega ei pea tehnikakaupade ostmiseks kodust väga kaugele sõitma. Sakus Tehnika tänaval on see endiselt kõik olemas.

Tuntumateks kaubamärkideks, mille tooteid kaupluses pakutakse on Stihl, John Deere, Fiskars, EGO ja Scheppach.

Kui varasemalt olid väga populaarsed bensiinimootoritel aiatööriistad, siis järjest rohkem kasutatakse akudel töötavaid masinaid ning nende valik on Bravotehnikas lai. Leidub nii akude pealt töötavaid murutraktoreid, mururoboteid, hekilõikureid, võsalõikureid, trimmereid, lehe- ja lumepuhureid – suures plaanis kõike, mida majaomanikul koduõues töötades vaja võib minna. „Kõikvõimalikud aiatöömashinad töötavad tänapäeval juba akude pealt. Kui varem ei soovinud pereinaised muru niita või trimmerdada, sest ei saanud bensiinimootoriga masinat käima, siis nüüd piisab nupule vajutamisest ja masin töötab. Akumashinad on väga palju mugavamad ka eakatele, sest neid on kergem käsitseda. Tegelikult on ka naabrid õnnelikumad, sest akumashinad ei tee lärmi nagu bensiinimootoriga töötavad aparaadid. Nende jaoks pole vaja bensiini hankida, piisab aku laadimisest,“ räägib kaupluse pidaja Taivo Puuorg.

Fotod: Merilin Piirsau

Kes eelistab siiski bensiinimootorit, siis ka need masinad ei ole kuhugi kadunud, vaid on valikus täiesti olemas.

Masinate kõrval on Bravotehnikas müügil Fiskarsi aiatööriistad – labidad, rehavad, aiakäärid jms. Pakutakse ka lepu puud, mis sobib nii kaminasse kui ka grillimiseks ning muud vajalikku, mida koduhoovis ja aias töötades vaja võib minna, näiteks töökindaid, turvavarustust ja kulumaterjale.

Suureks plussiks on see, et Bravotehnika tegeleb aiatehnikamashinate hoolduse ja remondiga. Samuti võib kohale tulla, kui on vaja näiteks saeketti teritada. Ideaalis võiks pärast hooaja lõppu või mõni aeg enne hooaja algust oma aiatöömashinad hooldusesse viia, et vältida ebameeldivaid üllatusi keset tihedat tööaega. Kui aga seda pole jõudnud või masin ikkagi katki läheb, siis saab selle igal ajal kogenud meistrite käe alla parandusse tuua. Abi saab enamike masinate

puhul, ka nende puhul, mis pole samast poest ostetud.

Bravotehnika ootab külla kõiki, kellel on vaja aiatehnikat osta, hooldada või remontida. „Alustasime poe pidamisega, kuna olime ka ise Avantirendiga Saku Aiatähe kliendid ning oli soov, et hea teenindus klientidele jätkuks. Otsuse taga on ka natukene missiooni tunnet, sest sinne äri on meie meelest selline, mis käib Saku juurde. Saku valla elanikele on see lähim tehnikapood, kus saab lisaks kaupade soetamisele abi ka hoolduse ja vajadusel paigaldusega,“ ütleb Taivo Puuorg.

Bravotehnika

Tehnika 7, Saku

Avatud E–R, kell 9–17

Ühendust saab võtta

telefonil 53 244 296 või

e-postil saku@bravotehnika.ee

Geopeitus ja kevadlaad: kaks põnevat ettevõtmist, mis toovad kevade Saku südamesse

Saku Lõviklubi

Kevad on käes ja Sakus toimub mitmeid huvitavaid tegevusi, mis toovad kogukonna kokku ning pakuvad midagi igale maitsele. Kõige silmapaistvamad sündmused on Saku Lõviklubi uus geopeituse mäng ja traditsiooniline Saku Kevadlaad.

Sa kõnnid Lõvi jälgedes!

Saku Lõviklubi on loonud geopeituse mängu, mis kutsub kõiki seiklejaid Saku alevikku, et uurida erilisi kohti, mille juures klubi on aastate jooksul oma käe külge pannud. Mäng on loodud Loquiz platvormil, mis võimaldab osalejatel liikuda mööda Saku erinevaid piirkondi ja tutvuda Lõviklubi ajaloo. Mängu käigus saab igaüks katsetada oma orienteerumisoskusi, lahendades ülesandeid ja otsides peidetud kohti.

Mugavad tossud jalga ja veepudel kätte – geopeituse mäng on ideaalne võimalus kevadise päikese nautimiseks ja oma teadmiste proovilepanekuks.

Kas tead, kus asuvad kõik need erilsed kohad, mille Saku Lõviklubi on läbi aastate rajanud? Tublimad orienteerujad, kes mängus silma paistavad, saavad ka auhinnatud.

Geopeitus pakub lõbu ja väljakutset igas vanuses osalejatele. Olgu tegemist perede, sõprade või kolleegide seltskonnaga – igaüks leiab endale sobiva raja ja seikluse. Lõviklubi kutsub kõiki üles ülesandeid täitma ja Saku alevikku avastama.

Mängimiseks tuleb alla laadida

Saku Kevadlaad on juba aastaid kogukonnas populaarne sündmus.

Foto: Saku Lõviklubi

Loquiz rakendus ning seejärel skännida QR kood

Saku Kevadlaad 2025

Saku Kevadlaad toimub sel aastal 17. mail kell 9–15. Meelelahutusprogramm algab kell 10 tantsuplokiga, kus astuvad üles Latindance Panther, Mustad kassid ja JJ Street. Kell 11 esinevad kultuurikeskuse laulustuudio ansamblid ja solistid, kell 11.45 naisansambel Siuh-Viuh ja ukuleleansambel Sakuleeled. Kell 12.45 tulevad lavale noortebändid ShortLife ja High Five. Peaesinejatena on kell 14 publiku ees Saku Mandoliinid, Robirohi ja Marko Matvere.

Saku Laad on traditsiooniline Saku

keskuses toimuv heategevuslik sündmus, mille raames korraldatakse ka näituse- või messiala Saku vallas asuvatele ettevõtetele ja huvialaringidele. Laadapäeva eesmärgiks on pakkuda vallarahvale võimalust soetada otse tootjatelt kevadisi istikuid, taimi ja muid aia ja koduga seonduvaid kaupu ning tutvustada Saku vallas tegutsevaid seltsinguid, ühinguid, spordiklubisid ja ettevõtteid. Samuti aidata vallarahval nendega kontakte luua ja infot vahetada. Tutvustada, lähendada ja võimaldada vabamas vormis suhtlemist Saku valla avalikkusele suunatud allasutuste, ametkondade ja vallarahva vahel. Anda võimalus vallas tegutsevatel taidlus- ja muusikakollektiividel laadarahvale esinedes end proovile panna. Pakkuda võimalust veeta meeleolukas päev valla keskuses, saada osa laada melust ja heast programmist, kohtuda heade tuttavatega ja juhatada sisse kevad-suvine hooaeg.

Sakutaride juhendaja Urmi Sinisaar: lauluproovis argimured kaovad

MERILIN PIIRSALU | toimetaja

Naisansambel Sakutarid tähistas aprillis 15. sünnipäeva piduliku kontserdiga. Viisteist aastat on muusikalise kollektiivi jaoks pikk aeg. Milline on Sakutaride minevik ja olevik, sellest räägib ansambli asutaja ja juhendaja Urmi Sinisaar.

Miks ja millal sündis naisansambel Sakutarid?

Idee tekkis 2010. aasta suvel. Töötasin Saku Huvikeskuses ja avastasin, et segakoori Tuljak ja meeskvarteti Viis kõrvalt puudub naisansambel. Arutasin mõtet huvikeskuse juhataja Liina Hendriksoniga ja ta leidis, et tasub proovida. Sama aasta augusti Saku Sõnumites ilmus tagantjärele vaadates üsna väike kuulutus, mis kutsus noori naisi laulma.

Paar naist tulid esimesse proovi õeldes, et pole ammu laulnud, aga tahaks proovida. Mõned lauljatest olid minu endised õpilased Saku Gümnaasiumist, lisaks leidsin ühe lapsevanema, kelle laps mängis minu käsikellade ansambelis. Laulma tuli ka minu lapse lasteaias kasvataja. Seega oli lauljate tee naisansambli ridadesse väga erinev. Päris mitmel, ka minul endal, olid kodus väikesed lapsed ning üks lauluproov nädalas andis võimaluse välja saada ja akusid laadida.

Olen ikka veel imestunud, et naiste seltskond ilma meesteta võib olla nii tore ja lõbus.

Mille järgi ansambel nime sai?

Nimi Sakutarid ei tulnud kergelt. Proovisime igasuguseid Saku-teemalisi variante, korra käis läbi UrmiCo. Lõpuks otsustasime, et Sakutarid edastab teavet, kus ansambel tegutseb ja et laulmas on naised. Nii see jäi.

Kui suures koosseisus Sakutarid alustas ja kuidas on see aastate jooksul muutunud?

Ansambel Sakutarid koosneb 12 lauljast. Kuna enamus lauludest on kolme- või neljahäälsed, siis jääb ühte häälerühma vastavalt neli või kolm lauljat. Naised on tegusad ka muudel elualadel, käivad perereisidel, teatris ja seepärast on meie kõige suurem väljakutse leida ühine aeg esinemisteks, kus enamik osaleda saaks. Suuremate kollektiivide puhul ei paista kolme laulja puudumine nii palju välja, aga meil võib samal juhul terve häälerühm vajaka olla.

Aastate jooksul on ansamblist läbi käinud koos praeguse koosseisuga 28 lauljat. Kes on jäänud pikemaks ajaks, kes lühemaks. Algusaastatest peale on hetkel laulmas kuus naist.

Mis oli teie esimene laul ja millest teie repertuaar koosneb?

See oli Toomas Volli ja Maret Räästase „Varjuks muudan end”. Esitasime laulu ka oma sünnipäevakontserdil. See on väga naiselik, nii sõnumi kui helikeele poolest. Iga kord, kui meil proovis või esinemisel on see hästi välja tulnud, õhkame südamest, et nii ilus laul.

Laulud on meieni jõudnud kas vastava temaatikaga või siis teatud üritustega seotult. Algaastail toimusid hingepäeva kontserdid. Sealt on kavva tulnud hingelisemat ja lüürilisemat sorti laulud. Huvitavat repertuaari pakkusid Popkooripeod ja Saku Laulupäevad, kihelkonna päevad – sealt oleme sobivamad palad kavas jätanud. Omaette hulk on jõululaule. Nii mõnelgi korral oleme laulnud Eesti Vabariigi aastapäeva lipuheiskamisel Sakus ning selleks puhuks kirjutasin laulu „Õnne Sulle, Eesti”. Mõned minu tehtud laulud on veel repertuaaris. Põhiliselt esitame siiski ilusat eestimaist popmuusikat. Aastate jooksul on selgeks õpitud umbes sada laulu.

Milles seisneb lauluansambli juhendaja töö, mis tavainimese jaoks enamasti varju jääb?

Minul juhendajana on repertuaari valimise, häälepartiide õpetamise ja

Ansambli asutaja ja juhendaja Urmi Sinisaar.

Meenutus Sakutaride esimesest ülesastumisest Kajamaa Koolis.

Fotod: erakogu

laulude muusikalise viimistlemise roll. Samuti püüan leida esinemisvõimalusi. Eelistame tihti väiksemaid esinemisi teiste kollektiividega kahasse. Meie sünnipäevakontsert oli üle pika aja ainult meie kontsert.

Kas laulate klaveri saatel või kasutate muid variante?

Suur osa lauludest kõlavad klaveri saatel, aga oleme laulnud ka fono või saateansambliga. Mõned laulud helisevad kõige paremini *a capella*.

Kui palju olete aastate jooksul esinenud?

Esimene ülesastumine toimus 2010. aasta detsembris Kajamaa Koolis Tõdva pensionäride jõulupeol. Sealne saal on suure akustikaga, see aitas palju kaasa. Saime väga sooja vastuvõtu osaliseks.

Reeglina oleme esinenud umbes neli korda hooaja jooksul. Oleme püüdnud osaleda Saku Kultuurikeskuse pakutavates Jõulutelgi, Eesti Vabariigi aastapäeva ja Kevadlaada programmides. Lisaks hingedepäeva, jõulu- ja kevadkontserdid. Kõige kaugemal oleme käinud Londonis, kus laulsime Saint Sepulchre-without-Newgate kirikus.

Mis on olnud meeldejäävaim kontsert?

Saku ajaloo kohta pealt on olnud üks tähtis esinemine. See toimus 2019. aastal jõulude ajal, kui avanes võimalus laulda paar laulu Saku kiriku kõige esimesel kontserdil „Piilume kirikusse”. Seinad ja põrandad olid viimistlemata, polnud veel praegust fuajeed, sisenesime tagauksest. Kirik oli aga rahvast puupüsti täis. Ja oi, kui ilusasti muusika kirikus kajas.

Millised on olnud kõige ootamatamad või koomilisemad hetked ansambli ajaloo?

Esimese hooaja kevadel käisime Hageri hooldekodus. Kui olime esinemise lõpetanud, võttis sõna üks vanem härra. Ta kiitis meie laulmist uhkete muusikalaste väljenditega, rääkides harmooniast ja häälte kokkukõlumisest, dünaamikast ja muust. Tunda oli, et inimene on elus muusikaga palju kokku puutunud. Meil oli muidugi kiitusest hea meel. Pärast ütles keegi toreda härra kohta, et ärge pange tähele, ta meil praktiliselt kurt. Siis olime küll kergelt sõnatud ja naer kippus vägisi peale.

Kui palju teil on olnud erinevaid esinemiskostüüme?

Esinemisriietuse kohta pealt oleme veidi vaeslapse osas. Oleme aastate jooksul kasutanud küll sulle, küll rinda pandavaid lilli, värvilisi džempreid, ühesuguseid hõlste. Sügistalvise aja saame niimoodi rietatud, kuid aegajalt unistame suvisemast kergemast esinemisriietusest.

Mis on teid kõik need aastad koos hoidnud?

Sakutaridest on saanud väga hooliv seltskond. Mõnikord tuleme peale pikka päevatööd proovi, väike väsimus silmis, siis aga tunneme, kuidas argimured kaovad. Oigel ajal tehtud naljad tõstavad toonust ja kui lood selgemaks hakkavad saama, tunneme rõõmu ilusast muusikast.

Püüame koos tähistada hooaja algust ja lõppu väikese istumise või väljasõiduga. Meile on koduseks saanud Prangli saar, Võsu, Haapsalu. Mõned õhtutest on stiilipeod. Alati imestan, kuidas kõik on nõus panustama ühise õhtu õnnestumisse. Ja juttu jätkub meil pikalt.

Oleme tegelenud kaunite kunstidega – ühel korral valmistasime siiditrukiga sallid, teises töötoas joonistasime muusika saatel Kandinsky ringid.

Saku Valla Kultuurikeskusele saime sünnipäevakingiks noodimapid ja siidimaali õpitoa kinkekaardi. Seega ootame õhinaga uut kunstiampsu.

Miks otsustasite tänavu oma sünnipäeva kontserdiga tähistada?

Tähistasime oma 15. sünnipäeva, sest 10. juubelikontsert jäi koroonatõttu ära. Väikese kollektiivi puhul on iga viis aastat pikk aeg. Esimesel lauluaastal arutasime naistega, missugune võiks ansambel olla kümne või kahekümne aasta pärast. Et kas hakkame lauljaid nooremate vastu välja vahetama või vananeme koos. Tookord otsustasime teise variandi kasuks.

Millise kava kontserdil esitasite?

Meie 15. sünnipäevakontserdi alapealkiri oli „Kust laulud saadud”. Kõlasid parimad palad meie repertuaarist läbi aastate. Oleme väga tänulikud, et Sakutaridele tuli appi väike saatebänd, koosseisus Aivar Rahula, Kalev Sinisaar ja Alari Volf. Tänu bändile saime oma kava kõlaliliselt mitmekesisemaks muuta.

Millised on tulevikuplaanid ja kas mõni laulja saaks ansambliga liituda?

Elutempo ja kohustuste tõttu on raske suuri plaane teha. Samas on esinemispakkumised kuidagi iseenesest meieni jõudnud ja siis oleme püüdnud aja leida. Usaldame elu kulgu ja oleme pakkumistele avatud.

Sakutaridega liitumine on võimalik vähesel määral. Väga suureks ei taha kollektiivi teha – niigi ei mahu hästi mikrofonide taha ära. Kindlasti aga tasub enda laulmissoovist märku anda. Kui kohe ei pruugi kohta olla, siis uuel hooajal võib vaba koht tekkida ja siis ootame rõõmuga uut lauljat või lauljaid.

Koos saatebändi liikmetega pärast sünnipäevakontserti.

Saku valla Keskkonnakuu

MAI 2025

Kõik on oodatud!

Registreerimine ja lisainfo:
www.sakuvald.ee/keskkonnakuu-2025

3. mai

Teeme Ära talgupäev

Tee midagi oma elukeskkonna heaks! Korralda talgud või leia sobivad talgud juba olemasolevatest. Info leiad: www.teemeara.ee

7. mai

“Kuivlillede maailm” õpituba

Saku vallamajas kell 18.00–19.30

9. mai

Sahinad riidekapis

Räägime tervislikust moest ja loome ise riidele trükimustreid

Saku päevakeskuses kell 16.00–18.00

10. mai

Saku kevadkirbukas

Teaduse 1, Saku kell 11.00–14.00

12. mai

Seiklusorienteerumine “Saku saared”

Saku alevikus kell 17.00–19.30, vt täpsemalt kodulehelt

Varjevõrgu materjali lõikamise töötuba

Teaduse 13, Saku kell 17.00–20.30

13. mai

Kodukeemia ABC: avasta, väldi ja valmista ise!

Saku vallamajas kell 18.00–20.00

14. mai

“Kasvata ise seemneid” õpituba

Saku vallamajas kell 18.00–20.00

16. mai

Loodusõhtu hobiornitoloog Sven Hõbemägi

Saku Päevakeskuses kell 18.00–19.30

17. mai

Kapituulutus ja riidevahetus Saku kevadlaadal

Lisainfo valla kodulehel

KÕIK ÜRITUSED ON TASUTA!

ja kõigi osalejate vahel loositakse auhindu!

- 20. mai** Loeng "Väiksed vidinad, suured tagajärjed - elektroonika meie keskkonnas"
Saku vallamajas kell 18.00–19.30
- 22. mai** Linnulauluõhtu Peep Veedlaga
Saku mõisapargis kell 18.00–19.30
- 24. mai** METK kogukonnaaedade teemapäev ja kogemusvahetus
Tõdva kogukonnaaias kell 10.00–15.00
- 27. mai** Loodusõhtu matkajuhi Romet Vainoga
Saku raamatukogus kell 18.00–19.30
- 29. mai** Linnulauluõhtu Peep Veedlaga
Saku mõisapargis kell 18.00–19.30
- 30. mai** Töötuba: "Kuidas tikandiga riidele uus elu anda?"
Saku päevakeskuses kell 16.00–17.30

Jälgi kindlasti valla sotsiaalmeediat, kust leiad kogu kuu jooksul roheteemalisi mängu, kampaaniaid ja kasulikku teavet keskkonnasõbralikumaks eluks.

Osale ja võid võita toredaid auhindu!

Facebook: Saku Vallavalitsus
facebook.com/sakuvaldavalitsus

Korraldajatel on õigus teha kavas muudatusi. Vaata täpsemat infot kodulehelt!

Kaardistame keskkonnakuul saarepuid!

AASTA PUU 2025 ON HARILIK SAAR

Põllumajandus- ja Toiduamet kutsub osalema Eesti saarepuude kaardistamisel. Kaardistamise eesmärk on paremini planeerida karantiinse saarekahjuri, saare-salehundlase, seiret. Eestis kahjurit veel leitud ei ole ning tõhus seire võimaldab kahjustaja tuvastada varakult kui tema tõrjumine on veel võimalik.

OOTAME INFOT SAAREPUUDE ASUKOHTADEST LINNAKESKKONNAS, KODUAEDADES JA TEEÄARTES

Kaardistamisel osalemiseks lae oma nutiseadmesse PlutoF GO rakendus ning salvesta õues liikudes saarepuude asukohad projekti "Saarepuude kaardistamine" alla.

Kaardistamisel osalemise täpsema juhendi leiad aadressil:
www.pta.agri.ee/saarepuude-kaardistamine

Lisainfo:

Kajamaa Kooli ja Kaare Kooli sõpruskoolide koostöö

KRISTI PAURSON | Kajamaa Kool

Kahe kooli koostöö sai alguse 2024. aasta augustis, kui Kajamaa Kooli töötajad külastasid Kaare Kooli. Tänavu jaanuaris käis Kaare Kooli rahvas omakorda Kajamaal, märtsis toimus Kajamaa Kooli õpilasaktiivi ja Kaare Kooli õpilasesinduse kohtumine Viljandis ning mais ootame neid külla. Viimane kohtumine oli suurepärane võimalus mõlema kooli õpilastel tutvuda üksteise tegemiste ja õpikeskkondadega. Eesmärk oli edendada koostöösuhteid ja luua uusi sõprusuhteid.

Lisaks õpilastele teevad tihedat koostööd ka HEV-meeskonnad, algklasside õpilased on leidnud kirjasõpru ning inglise keele õpetajad on õpilastega kirjavahetuses.

Õpilasaktiivi liikme Marten Haavandi muljeid:

24. märtsil külastasime õpilasaktiiviga Kaare Kooli. Kohe, kui rongist välja

astusime, avanes meile huvitav vaatepilt: hooned olid kuidagi teistsugused, vanamoodsad, rahvas aga tundus naerusuine ja õnnelik. Me eksisime algul ära, aga tänu toredatele Viljandi inimestele leidsime siiski õige suuna.

Kui jõudsim kohale, tervitati meid viisakalt ning alustati tutvustamisringiga aulas. Sealses õpilasaktiivis on 15 õpilast, sel päeval viibis kohal kaheksa.

Tutvusime üksteisega huvitava mängu käigus, kus pidi ütleva oma nime ning looma, kelle nimi algab sama algustähega. Mina, Marten, olin mumm, Kristjan oli kass, Johan jänes ja Kristi kanguru. Peale seda läks mäng raskemaks, kuna nüüd pidime meelde jätma inimeste nimed ja nende loomad õiges järjekorras, mis oli üsna naljakas.

Pärast mängu tutvustati meile kooli. Neil on TORE õpilaste grupp, kus on aktiivsed ja usaldusväärsed noored, kes

juhivad huviringe. Üldse olid õpilased heatujulised, igal vahetunnil olid peaaegu kõik väljas suhtlemas ja mängimas. See kool on ühinenud ka KiVa programmiga, mis keskendub kiusamise vähendamisele.

Söögivahtetunnis selgus, et koolis on oma minipood, kust osta jooke ning šokolaadi, küpsiseid ja muid maiustusi. Koolitoit oli väga maitsev, me sõime pasta bolognese't. Kui kõhud olid täis, läksime tagasi aulasse ning mängisime veel.

Näiteks mängisime toolimängu, kus tuli kohti vahetada, kuid alati jäi üks tool puudu – see, kes ilma jäi, pidi teistele ülesande välja mõtlema.

Pärast ohtrat lõbutsemist tutvusime koolimajaga lähemalt. Liikuisime klassist klassi, kohtusime direktoriga ning vestlesime ka õpilastega. Kokandusklassis on köök ja selle kõrval minikasvuhoone taimedele. Arvutiklass asub aga raamatukogus, mis tundus hästi sobivat, sest nii raamatukogus kui arvutiklassis on keskendumiseks ning õppimiseks vaja vaikust. Kõige huvitavam oli robotikaklass, kus saab õppida VR-prillide ja robotitega. Meile meeldis, kui palju oli koolis ruumi, valgust ja tegevusi, eriti mitmesuguseid mänge ning istekohti.

Kaare Kooliga samas majas asub Viljandi Täiskasvanute Gümnaasium, alumisel korrusel ka lasteaed. Järgmisel aastal peaks gümnaasium liikuma teise hoonesse, vabastades koolile lisaruume ja võimaldades vastu võtta rohkem õpilasi.

Koolis oli väga tore ka õpetajatega suhelda, tutvusime veidi Viljandi, eriti aga Kaare Kooli ajalooa. Kinkisime omalt poolt väikesed üllatused ja saime vastu puidu peale käsitsi joonistatud ja põletatud roosi, mis oli väga ilus. Jätsime uute tutvavatega hüvasti ja otsustasime enne ärasõitu külastada Viljandi lossimägesid.

Meil oli tore ja sisukas päev, võimalus uute inimestega tutvuda ja aega veeta, avastada mõndagi põnevat, saada huvitavaid kogemusi ja teha ohtralt fotosid nii koolist kui ka kaunist Viljandist. Kaare Kooli õpilasaktiiviga pidasime plaani, mida saaksime tulevikus üheskoos ette võtta. Maikuus ongi neid juba Kajamaale külla oodata.

Ootame põnevusega järgmisi kohtumisi ja koostöövõimalusi!

Fotod: erakogu

Valla laululapsed laulsid ilma ilusaks

MARIA MÄND | Saku Valla Kultuurikeskus

Laps ja laul kuuluvad kokku ning paljud lapsepõlves õpitud laulud on mees kogu elu. Kõike seda silmas pidades sai 16 aastat tagasi alguse kontsert-lauluvõistlus Las Laps Laulab.

On hea meel tõdeda, et laulmise soov pole meie lastel kuskile kadunud. Aastate jooksul on olnud mõnus jälgida nii mõnegi nunnu 4-aastase sirgumist imeliseks lauljaks, kelle karjäär algaski just sellelt samalt Teaduse 1 saali lavalt.

Viimased viis aastat on lastel olnud erakordne võimalus esitada oma laulu live bändi saatel (Tõnis Tüür, Ülo Mälgand, Indrek Tetsmann). Just selline toetav ja mõnus seltskond laval annab noorele julgust ka tulevikuks. Nii äge oli jälgida kuidas proovides laulja hakatiste silmist paistnud hirm muutus kontserdipäeval rõõmuks ja enesekindluseks.

Ei saa mainimata jätta ka laululaste lemmikut päevajuhti – Merli Hirbaumi, kes on alati päikseliselt särav ja professionaalne. Tuleb välja, et Merli on Saku laululapsi tutvustanud juba 10 aastat. Kuidas aeg lendab!

Kuna tegemist on kontsert-lauluvõistlusega, siis on tarvis žüriid. Sel aastal võtsid ülesande enda peale Kristel Sikk, kes on ka Saku segakoor Tuljak hääleseadja,

Kohila hobitoa laulujuhendaja ja laulja Kadi Toom ning Rakvere Muusikakooli laulustuudio juhendaja Iris Roost.

Kokku astus lavale 33 lauljat. Kahjuks kõige nunnumaid 3–4-aastaseid tänavu ei olnud ning poisse oli vaid kolm. See-eest jagus elamusi 5–18-aastaste gruppides. Kõiki esinejaid premeeriti kommid ja tänukirjaga. Võitjatele kingiti Apollo kinkekaarte ja aukirjad.

Vaheaegadel oli tegemist ka kaasaelajatel. Tegutses Lustipõnnide kohvik ning publiku lemmiku hääletus. Meeleoluka ülevaate saab Youtube'ist: Las Laps Laulab 2025.

Võitjad pääsevad edasi ning esindavad valda Harjumaa laululapsel, mis toimub 17. ja 18. mail Tabasalu Muusika- ja Kunstikoolis.

Kohtumisteni uuel hooajal!

PÄEVA PARIMAD

5-6-aastased

I koht Frida Hillar, juhendaja Ili Brett ja Kristofer Rosin, juhendaja Aleks Peetson

II koht Linda Voolaid, juhendaja Kärt-Katrin Voolaid

III koht Andra Ruul ja Emma Öun, juhendaja Aili Brett

Publiku lemmik: Frida Hillar ja Emma Öun

7-9-aastased

I koht Leelo Laineste, juhendaja Vivi Maar

II koht Lenna Kuivits, juhendaja Vivi Maar

III koht Theresa Lehtsaar, juhendaja Vivi Maar ja Marta Inno, juhendajad Aili Brett / Liina Inno

Publiku lemmik: Marta Inno

10-12-aastased

I koht Mirtel Inno, juhendaja Aili Brett

II koht Lenna Laumets, juhendaja Kaie Juurma

III koht Mirtel Puuorg ja Grete Antsmäe, juhendaja Aleks Peetson

Publiku lemmik: Mirtel Inno

13-15-aastased

I koht Lidia Jorro, juhendaja Marie Roos

II koht Juudit Heinsalu, juhendaja Vivi Maar

16-18-aastased

I koht Eleri Kent, juhendaja Vivi Maar

II koht Loore Marii Pind

Frida Hillar Fotod: Adrian Rannut

Kristofer Rosin

Leelo Laineste

Mirtel Inno

Lidia Jorro

Eleri Kent

Tulemas on Eesti suurim suguseltsi kokkutulek Hageris

Kokkutuleku korraldustoimkond

ISEOMA aasta! Tänavu on laulu- ja tantsupeo aasta. On imeline, kuidas tänavune ISEOMA teema meiega haakub. Meie olemegi see suguselts, arvatavasti Eesti suurim, kes päriselt kokku saab.

Meie lugu algas suguseltsi varasemast teadaolevast kodupaigast – Rabiveres asunud Sorsa talust. Kuna Peeter I pidas Põhjasõja ajal vajalikuks kirikuid põletada, pole varasemad allikad säilinud. Seega võib Mesila suguseltsi kaugeimaks esiisaks lugeda Polli Hanso Jaani. Tema keskmine poeg ehk Sorsa Tõnnise ja Jacki vend Mart on meie otsene lihast ja luust esivanem. 1712. aastal on tehtud Hageri kiriku leeriraamatusse esimene Marti puudutav sissekanne: „*Mart, õnsa Polli Jaini Sohn aus Rappiferschen Gebiet*“ (õndsas Polli Jaani poeg Rabivere külast) on sel aastal leeris käinud.

Koos pärisorjuse kaotamisega hakati eestlastele perekonnanimesid panema. Polli Jaani kolme poja järeltulijad said või võtsid järgmised perenimed. Tõnnise (Tõnise) järglased: Lomba, Sohne, Klooren, Eichelmann, Reisspass ja Marlei. Mardi järglased: Nappthal, Metsik, Napp, Tomingas, Mühlmann, Mesila, Tau, Salpeter, Remming ja Rahaküll. Jacki (Jaagu) järglased: Jaup, Aalberg, Mesilane ja Murjan.

Mesila sugupuu pani kokku ajalohuviline Olev Streff (1940–2015), kes hakkas 80ndatel otsima kontakti Mesila-nimeliste sugulastega. Olev

koos Rein ja Tiit Mesilaga on suguseltsi kokkutuleku idee autorid ja algsed elluvijad.

Urmas Kalvik kirjeldab suguvõsa uurimise juurde jõudmist: „Kui Olev korraldas 2010. aasta kokkutuleku raames arhiivis huvilistele õppepäeva, siis hakkasin otsima oma vanaisa isapoolseid esivanemaid. Osalesin esimest korda kokkutuleku korraldamises 2010. aastal kaardistaja/sildistaja rollis. 2015 leidsin end olukorras, kus pidin sugupuu haldamise üle võtma. Avastasin, et 2010. aasta kokkutulekul osalenute seas leidis inimesi, kes ei tundunud kuidagi olevat Tõnnoma Ado järeltulijatega seotud. Seega oli vaja hakata arhiivides ja Geni.com-is uurima. Selgus, et Streff oli läinud oma uuringutes mitu põlve tagasi ja kokkutulekul osalejate seas olid ka Ado onude/vanaonude järeltulijad. Nüüd ei jäänud muud üle, kui võtta ette vanim esiisa Polli Jaan ja hakata kõiki tema järglaseid otsima. Nii jõudsingi tänase sugupuuni ehk ligi 11,5 tuhande tuvasutatud sugulaseni.“

Esimesest kokkutulekust Lümandus

möödub tänavu 40 aastat. Sellele järgnes kaks aastat hiljem teine. Pärast pikemat vaheaega tulid kolm järgmist. 2010. aasta kokkutulek Audomal oli 500 osavõtjaga teadaolevalt Eesti suurim.

Mesila suguvõsa liikmeid leiab kõikjal Eestis, kuid kõige rohkem Tallinnast ja lähialdadest – Rapla, Kohila, Juuru, Saku ja Raasiku. Samuti piiri tagant Ameerikast Austraaliani.

Teeme päriselt oma väikese laulu- ja tantsupeo. Loomes laulukoori, millest on oodatud osa võtma ka need, kes laulda ei oska. Repertuaari valisime kümme ilusat laulu, ei puudu ka rahvatants. Lisaks toimub muud põnevat.

Täpsem info ja registreerimine www.mesila.ee. Ära unusta t-särki tellimast, mis on inspireeritud 1985. aasta kokkutuleku särkidest.

Mesila suguseltsi liige, kes sa elad Saku vallas! Kutsume Sind ja Su peret kokkutulekule 19. juulil Hageri külaplatsil. Päev algab kell 11 mälestushetkega Hageri kirikus. Anna oma panus ja tule kohale!

Saku Priitahtlikud Pritsimehed

kutsuvad oma ridadesse
uusi vabatahtlikke!

facebook.com/sakupriitahtlikud

- Eelregistreerimine kuni **06.07.2025**, osalustasu **20 eurot**
- Õpetajad ja töötajad tasuta, kuid palume ennast kindlasti registreerida
- Kohapeal osalustasu **30 eurot**

**TIHEMETSA
TEHNIKUMI**
vilistlaste kokkutulek

TIHEMETSA 100
12. juulil 2025

Info ja registreerimine
www.tihemetsa.ee

Saku mõisa toatüdruku Aliide Kleemanni mälestused

MERILIN PIIRALU | toimetaja

Aliide Kleemann (sünd 1891) oli teenijaks mitmes mõisas. Saku mõisas töötas ta toatüdrukuna aastatel 1911–1914. Oma mälestustest on ta rääkinud Salme Sarapuule, kes on pannud kokku kogumiku „Majateenijate tööst mõisniku juures“ (Eesti Rahva Muuseum, ERM KV 189:1/11-75). Järgnev mälestuste lõik ongi pärit samast raamatust.

Minu tööks oli tubade, eriti lastetubade kraamimine ja lauas teenindamine, kui külalisi oli. Tööpäev algas hommikul kell seitse. Kohe tuli härra töötuba kraamida.

Enne lõunat võis ükskõik missuguses kleidis ringi käia, kui see ainult terve ja puhas oli, kuid lõunasöögiks tuli riietuda musta kleiti, ette siduda väike valge põll, pähe tagant kinniseotav valge tanu, mõnikord ka lihtne side. Pidulik riietus oli mõisa poolt, kuid kingad olid omad. Õhtul istuti kaua lauas, nii et vabaks saime ikka kella 22–23 ajal.

Sakus proua majapidamist kuigi palju ei juhtinud, seda tegi härra ise. Mõisas olid kooliealised lapsed. Neile pidid teenijad „preili“ ja „noorhärä“ ütleva. Nemad aga kõnetasid teenijaid eesnime järgi, aga kui midagi soovisid ütlesid ikka „palun“. Üldse oli Sakus, võrreldes nende mõisatega, kus olen teeninud, kõige meeldivam teenida.

Majateenijad sõid omaette lauas. Virtin sõi eraldi. Osa toitu toodi härraste laualt. Pühadeks valmistati paremaid

toite. Jõuluks kingiti kuupalk, 8 rubla, jaanipäevaks satään kleidirie.

Voodipesu – kaks lina, õhuke tekk, sulgpadi, olid mõisa poolt. Pesu vahetati kahe nädala järel.

Mõisa lähedal jõekäärus oli Tammemägi, kus suvel tantsiti. Kui lõõtspilli hää l kostma hakkas ütles härra: „Noh, kas muusik ei kutsu juba?“ Kuid proua tavaliselt ei lubanud oma majateenijaid karjatüdrukute ja moonameestega koos

SAKU AJALUGU

2026. aasta 16. jaanuaril tähistame Saku valla 160. sünnipäeva. Sel puhul valmib mahukas raamat, mis heidab pilgu valla minevikule. Seniks aga toome teieni igas Saku Sõnumite numbris killukese meie piirkonna ajaloost. Seekord saab lugeda mõisa toatüdruku meenutusi.

Loo jutustajast Aliidest kahjuks fotot ei ole, aga ajastuhõngu annab edasi ka käesolev foto, millel on Kurtina mõisa toatüdrukud Anna Keedik (paremal) ja Salme. Foto pärineb u aastast 1910, Aita Iskuli erakogust.

Sisevaade Saku mõisa saalist, mida tõenäoliselt pidi korras hoidma ka Aliide Kleemann.

Foto: H. Kärblase kogust

tantsupeole. Mõnikord siiski lubati. Kui minema hakkasime, ütles härra: „Vaadake ette, et karjatüdrukute hull haigus teile külge ei hakka!“ Hullu haiguse all mõtles ta vallaslapse saamist. Peaaegu kõigil karjatüdrukutel olid vallaslapsed.

Oli kombeks, et kohalik tuletõrjeorkester tuli uue aasta hommikul härratervitama. Vastutasuks sõitis mõisnik orkestrantidega Tammemäe kõrtsi, kus mõisniku kulul oli kaetud laud. Peale lõunat sõideti kõrtsi tantsima. Saksad saaniga ees, teenijad reega järel. Tantsuks mängis Tallinnast tellitud orkester. Noored saksad löid ka tantsu, vanad istusid lauas ja vaatasid pealt. Kõrtsi einelauast võis igäuks endale tellida, mida soovis, kuid muidugi ainult oma raha eest.

Jaanipäeval korraldati Tammemäel jaanituli ja tantsupidu. Saksadki tulid momendiks teenijate ja sulaste nalja vaatama.

Jürgen Lamp võitis MM-il kolm medalit

Saku Sõnumid

Eesti kergejõustiklased teenisid märtsis Floridas toimunud sisekergejõustiku veteranide maailmameistrivõistlustel kuus medalit, neist pooled kuldseid. Kolm medalit sai kaela Saku valla mees Jürgen Lamp. Ta võitis M-80 vanuseklassi kolmikhüppe tulemusega 8.55 ja kõrgushüppe tulemusega 1.20. Kaugushüppes teenis Lamp hõbemedali tulemusega 3.64.

Saku vallast oli MM-il võistlemas ka Ivar Raig (M-70), kelle medališansid rikkus vigastus, kuid sellegi poolest saavutas ta pentatlonis 6. koha.

Jürgen Lamp

Foto: EKA

Martin Mürsepp andis Saku Korvpalliklubis nädistrenni

Saku KK

Saku Korvpalliklubil käis külas Eesti esimene NBA mees ja Eesti Spordi Kuulsuste Halli liige Martin Mürsepp. Ta andis nädistrenni U16-U19 ühisgruppidele, kus näitas harjutusi kahe ja kolme mängija koostööks, sealhulgas pick'n'roll'i ja käest kätte koostööd. Poisid töötasid suure innuga ning võitlust jagus ka viimases 5x5 mängu harjutuses.

Suur, suur tänu treener Martin Mürsepp külla tulemast ning kogemusi edasi andmast!

Foto: Jüri Udre

Saku-Kiili mälumängusarjas vahetus võitja

ALLAR VIIVIK | mälumängu korraldaja

Septembris alanud ning vahetult enne kevade algust lõppenud Saku-Kiili mälumängusari andis uue võitja. Läbi hooaja oli seekord nutikaim võistkond Õlmarid.

Nende koosseisus mängisid Margus Müür, Urmas Lipso, Kristian Kirsfeldt ja Rain Reiman. Meestele kuulus ka viimase vooru võit Paprika ja Kreisi Bii ees. Nagu esikoha võitjad autasustamisel ütlesid, kulub neil üldesikoha saamiseks 20 aastat.

Teise koha sai sarja mitmekordne võitja Paprika. Võistkonna koosseisus mängisid Esta Kullamaa, Hannes Palang, Tarvo Kapp ja Sander Vahter. Kolmanda, pronksise koha kindlustasid nabi eduga LC Saku ees Nipitirid koosseisus Sigrid Särak, Kristel Kõrvits, Riina Tamm ja Madis Kõrvits.

Kokku osales hooajal 2024/2025 16 võistkonda. Küsimused koostasid ja mängu juhtisid Tenno Sivadi ning Allar Viivik.

Saku-Kiili mälumängusari jätkub septembris. Nutikat kevadet ja suve!

Võistkond Õlmarid ning mängujuht.

Foto: Maria Mänd

Saku Võrgutajate Vollekool kutsub trenni!

Saku Võrgutajad

Saku Võrgutajad on koos käinud juba kolm aastat. Alguse said meie trennid just liivaväljakutelt.

Sel suvel on esimest korda võimalik osa võtta täiskasvanute rannavolle treeningutest koos treeneriga. Saku valla MTT fondi toel investeerisid Võrgutajad rannavõrkpallidesse ja spordikeskuse lahkelt loal broneerisime liivaväljakud kaheks päevaks nädalas, et trenne korralikult läbi viia.

19. maist kuni 19. juunini toimuvad Saku spordipargis paralleelselt kolmel väljakul rannavolle treeningud, kuhu on oodatud kõik huvilised olenemata treenija tasemest. Trennid toimuvad esmaspäeviti ja neljapäeviti kell 18.30. Kokku on gruppi oodatud 24 osalejat jaotatuna kolme väljaku peale.

Projekti rahastatakse Saku valla mittetulundusliku tegevuse toetusfondist, osavõtutasu on vaid 15 eurot kümne trenni peale!

Tule ja täienda oma volleoskusi ning kujunda endale mõnus suvine hobi.

**Trennid E ja N
kell 18.30–20**
Alates 19. maist
Registreeri siin

Lisainfo
sakuvorkpalliklubi@gmail.com
Tel 5305 6059

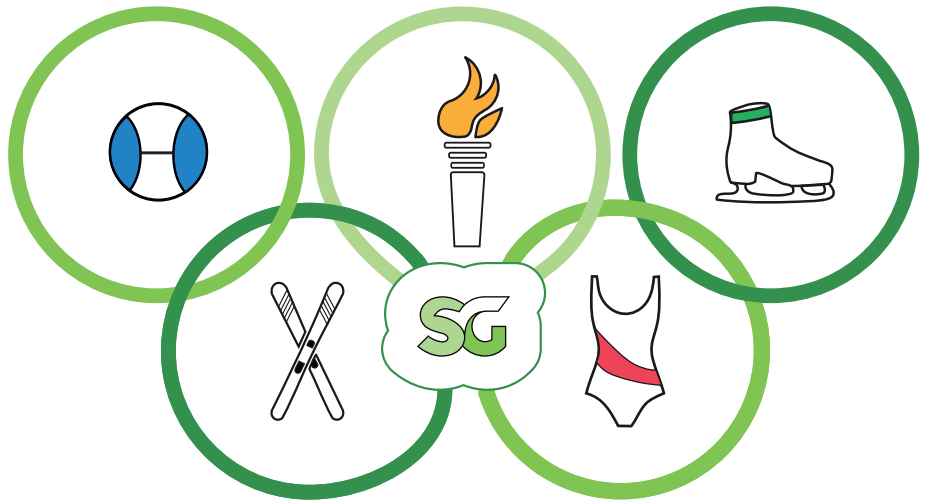
Foto: Hanna-Leena Hanson

Saku Gümnaasium hingab sel aastal olümpia rütmis

Saku Gümnaasiumi kooliolümpiamängude korraldustiim

Käesolev aasta on Saku Gümnaasiumis pühendatud olümpiateemadele – kogu koolipere on kaasatud mitmekesisesse ja innustavasse programmi, mille keskmes on kooliolümpiamängud. Tegemist ei ole pelgalt spordivõistluste sarjaga, vaid mitmekesise ja kogu kooliperet kaasava sündmusega.

Aasta alguses korraldati kooliolümpiamängude logo konkurss, kus võisid osaleda kõik õpilased. Kokku saadeti üle 600 logokavandi, millest komitee valis välja 11 finalisti, mis pääsesid ülekoolilisele hääletusele. Võitjaks osutus 10G-2 klassi õpilaste Laura Kasterpalu ja Susan Marii Lilleoru loodud logo.

Logo sümboliseerib:

- * korvpalli täpsust
- * iluuisutamise graatsiat
- * ujumise jõulisust
- * talispordi julgust
- * ning olümpiatule leeki – sümbolit, mis ühendab meid kõiki ja kannab edasi sportlikku kirge!

Saku Gümnaasiumi kooliolümpiamängude programm ei piirdu ainult spordivõistlustega – sel aastal toob koolipere inspiratsiooni ka SOFF – Spordi- ja Olümpiafilmide Festival. Selle erilise ürituste sarja eesmärk on tuua kokku sport ja filmikunst, et aidata õpilastel sügavamalt mõista võitmise, kaotamise, meeskonnatöö ja sihikindluse tähendust. SOFFi raames on olnud juba kaks kohtumist, üks neist Jaan Roosega ja teine Matz Topkiniga.

Intervjuus Jaan Roosega jäi kõlama mõte, et kui midagi uut õppida või proovida, siis õnnestumine ei pruugi tulla kohe. Kuid Jaan kannab endaga kaasas mõtet: „Üks kord proovib ta veel – üks kord veel, ja vahest tuleb veel üks kord, ja veel üks kord, ja veel üks kord – kuni proovitav trikk lõpuks välja tuleb.“

Matz Topkiniga kohtudes veendusid õpilased, et pühendumus ja sihikindlus suudavad ületada kõik takistused.

Aprillis ootab ees kohtumine Eesti jalgpalli suurkuju Ragnar Klavaniga.

Olümpiamängude info koondub veebilehele

Kogu kooliolümpiamängude kavaga saab tutvuda veebilehel, kuhu on koondatud sündmuste info, SOFFi materjalid, fotogaleriid ning uudised. Veebilehe

kaudu saavad nii õpilased, õpetajad kui ka lapsevanemad olla kursis valmistumise ja mängude kulgemisega.

Saku Gümnaasiumi olümpiamängud kulmineeruvad suurejoonelise spordi- ja filmiüritusega 5. juunil. Võistlusalade valik on sündinud kooli kogukonna ühistöös – olümpiamängudeks loodud tegevusgrupp, kuhu kuulusid nii õpilased, õpetajad kui ka lapsevanemad, pani kokku mitmekesise ja kaasava kavade valiku. Mõõtu võetakse pendelteatejooksus, kõrgushüppes, takistusrajal, vibulaskmises, kõieveos, meeskonna triatlonis, pimevõrkpallis ja padeli täpsusvõistluses. Olümpiamängud Saku Gümnaasiumis on rohkem kui lihtsalt päev täis sporti – see on päev täis üksteise toetust, positiivsust ja meeskonnatööd.

SAKU GÜMNAASIUMI KOOLIOLÜMPIAMÄNGUD

TOIMUVAD 5. JUUNI 2025, JUHUUU!

KODULEHELE:

SOFF
SPORDI- JA OLÜMPIAFILMI
FESTIVAL

Ära maga maha, tulemas on suvealguse perepäev!

KRISTJAN PUUSTUSMAA | #sakuliigub projektijuht

Fotod: Karjamõisa erakogu

Karjamõisa tall asub Rahula külas, Saku valla läänepiiril. Piirkonnas tegutsevad kolm talli: Rahula Agro maadel paiknev Männikivi tall, suurem tall Rahula külas – Rahula Tall ning selle kõrval Karjamõisa tall.

Viimases korraldame suve alguses, 24. mail kell 12–17 tore perepäev, kus perenaine Aive Mikhelson koos oma pere ja meeskonnaga meid lahkelti vastu võtab. Perepäev sobib nii väikelastele kui vanematele, pakkudes võimalusi nautida kodukohvikut, hoolitseda loomade eest, nendega jalutada ja maneežis ratsutada. Karjamõisa tallis leidub erinevaid

hobuseid – ponidest kuni suuremate võistlushobusteni, kes on saavutanud auhinnalisi kohti.

Igähele midagi

Perenaise Aive sõnul on nad väike, aga sõbralik tall. „Perepäeval on kõikidel huvilistel võimalik talli ekskursioonile tulla, see on ideaalne viis tutvuda talli toimingute ja meie hobustega. Ekskursiooni käigus saame näidata, kuidas hobuseid igapäevaselt hooldatakse ja söödetakse ning milliseid treeningmeetodeid kasutatakse. Samuti tutvustatakse hobusevarustust ja talli ajalugu, mis

ulatub mitmete aastate taha. Ekskursioon annab hariva ja huvitava ülevaate hobuste eluolust ning kõigile osalejatele jääb ühtlasi tore kogemus,“ räägib ta.

Aive lisab, et perepäeval on kohviku ja ratsutamise kõrval palju muudki teha: lapsed võivad osaleda talli- ja hobusehoolitsuse töötoas, kus nad saavad näha peaaegu kõiki hobustega seotud esmategevusi. Päeva jooksul tutvustatakse ka kogukonna traditsioone ja kohalike igapäevaseid tööga seotud jõupingutusi.

Pikaaegne kogemus

„Hobuste tervise ja heaolu jaoks on meil kõik vajalikud meditsiinilised vahendid ja regulaarne veterinaarkontroll. Neile tagatakse parim võimalik hooldus, alates nende söötmisest ja jootmisest kuni spetsiaalsete treeningute ja taastusravi protseduurideni. Meie treenerid, kellel on aastatepikkune kogemus, viivad läbi professionaalseid treeninguid, mis aitavad arendada nii hobuste kui ratsanike oskusi. Treenerite kvalifikatsioonid on väga kõrged: meie treenerid on kas läbinud atesteerimised või on see teekond neil parasjagu käimas. Kindlasti on aga neil laialdased teadmised erinevatest ratsaspordialadest. Nad oskavad õpetada õpilasi algtasemest kuni professionaalse tasemeni, pakkudes individuaalseid treeningplaane ja personaalseid juhised igale õpilasele,“ kinnitab Aive.

Ta rõhutab, et tegevustes peavad nad oluliseks ohutust ja turvalisust. Kogu varustus ja treeningu läbiviimine järgivad rangelt ohutusnõudeid, et tagada kõigi osalejate ja hobuste heaolu. Lisaks õpetame õpilastele, kuidas hobustega õigesti suhelda ja nendega turvaliselt tegeleda.

„Loodame, et meie perepäev koostöös Saku Valla Spordikeskusega pakub unustamatuid kogemusi ja aitab süvendada armastust hobuste vastu. Olete alati teretunud meie juurde, kas treeningule, ekskursioonile või perepäevale ja me püüame alati pakkuda parimat!“ lubab talli perenaine.

Rohkem infot talli tegemiste kohta leiab Facebooki lehelt **Karjamõisa Ratsakool**.

VIIMANE TRENN

**EAKATE
VESIVÕIMLEMINE**
10.05.2025
KL. 9.00

SAKU VALD LIIGUB
ANNELY-THEA HÄGGBLOM
LISAINFO 510 3351
TRENNID TOIMUVAD SAKU VALLA SPORDIKESKUSES
TRENNITASU ON 2 €

SAKU VALLA SPORDIKESKUS

20. MAI 2025 KL 14.00
KERGEJÕUSTIKU VÕISTLUS
SAKU KEVAD

REGISTREERIMINE KOHAPEAL 1H ENNE VÕISTLUSALA ALGUST.

sparta SAKU VALD LIIGUB

LISAINFO mailemm@hot.ee

Saku Valla Spordikeskus Tallinna mnt. 10, Saku 75501

Avatud kell 12.00-17.00

KARJAMÕISA TALLI
Hobustega perepäev

24. MAI 2025
KARJAMÕISA TALL, RAHULA KÜLA

RATSUTAMINE KOHVIK PEENRAVÄETIS

Lisainfo 56610514 või sakuliigub@sakuvald.ee

**ELU
PARIMAS
VORMIS**

Tule õpi politseinikuks.
sisekaitse.ee

SISEKAITSEAKADEEMIA

Algab Rail Baltica raudteetaristu ehitus Sakust Harjumaa piirini

Merko ja GRK on ühendanud oma mitmekülgset teadmised, oskused ja kogemused Rail Baltica trassilõigu rajamiseks Harjumaal. Projekti raames valmib Eestit Euroopa raudteevõrguga ühendama hakkava raudteetaristu lõik pikkusega 10,5 kilomeetrit, Saku asulast kuni Harju- ja Raplamaa piirini.

Tööde mahtu kuulub raudtee aluskihtide ehk muldkeha rajamine ning mitmete trassile jäävate ristumiste ja betoonrajatiste ehitus. Trassil valmivad Uus-Vääna ja Vana-Vääna raudteesillad, Soo tee raudteetalune tunnel, Kiisa ökodukt, Koosi kergliiklustunnel, Saku peatuse ja Kurtna jaama elemendid, 1,8 kilomeetri ulatuses müratõkkeseinu ning vajalikud hooldus- ja juurdepääsuteed.

„Alanud on mahukas ja keeruline töö, kuid usume, et ehitusaeg kulgeb kõigi osapoolte jaoks tempokas ja koostöises rütmis, misjärel saab ühiselt nautida head tulemust,“ sõnasid ehitustöid koos juhtivad Merko projektidirektor Tarmo Sinisaar ja GRK projektijuht Allar Maaring.

TÖÖDE ETAPID JA AJAKAVA

Trassile jäävate rajatiste projekteerimistööd algasid 2024. aasta augustis ja on planeeritud valmima 2026. aastal. Ehitustöödega alustati 2025. aasta kevadel ja need võtavad kuni 2028. aastani. Valminud tööd on plaanis tellijale täies mahus üle anda 2028. aasta augustis.

Esimesena algasid ehitusterritooriumil raadamistööd. 2025. aasta kevadel algavad mullatööd trassi Raplamaa poolses osas, misjärel liigub tööfront Saku suunas. Suve alguses algab Koosi kergliiklustunneli, Kiisa ökodukti ja Kurtna jaama elementide ehitus. Suve teises pooles alustatakse jõge ületava Vana-Vääna raudteesilla ning raudtee alt läbi minema hakkava Soo tee tunneli ehitusega.

2026. aastal tehakse kogu trassi ulatuses mullatöid ning alustatakse Saku peatuse elementide ja jõge ületava Uus-Vääna raudteesilla ehitusega. Samuti jätkatakse teiste rajatiste ehitusega. Aasta lõpuks on eesmärk saada valmis muldkeha ligi viie kilomeetri ulatuses ning lisaks viis trassile jäävat rajatist.

2027. aastal jätkuvad mullatööd seni veel valmimata trassil ning jätkatakse Saku peatuse ja Kurtna jaama elementide ehitust.

Vasakult GRK Eesti juht Tiit Roben, Rail Baltic Estonia juht Anvar Salomets ja Merko Ehitus Eesti juht Jaan Mäe lepingule allkirju andmas. Foto: Rail Baltic Estonia

TÖÖDE TEOSTAMINE JA LIIKLUSKORRALDUS

Raudteetrassi ja -rajatiste ehitus on mahukas töö, mis eeldab paljude inimeste ja mehhanismide kaasamist. Ehitusperioodil võib esineda kohalike elanike liiklemisele ajutisi piiranguid, mistõttu palume kaasnevate ebamugavuste osas mõistvat suhtumist. Näiteks tuleb raudteetaluse tunneli rajamiseks sulgeda ajutiselt liiklus Soo tee ja raudteetrassi ristumiskohas.

Oleme valinud ehitatavale trassile ligipääsuks ja vajalike materjalide tarnimiseks minimaalset mõju omavad marsruudid. Püüame kohalike elanike igapäevaelu võimalikult vähe häirida ja lubame, et teeme omalt poolt kõik mis võimalik, et häiringuid minimeerida.

Suuremad materjaliveod toimuvad ehitusalale Sutlema ja Männiku karjääridest. Paigaldame veoteedele vajalikud liiklusmärgid ja suunaviidad ning teeme vastavalt vajadusele hooldustöid ja tolmutõrjet.

Mahukamad veod on plaanis alates 2025. aasta juunist kuni 2027. aasta lõpuni. Ilmastikuoludest ja tehnoloogiast tulenevalt on veoperioodides pause. Suuremate veoste perioodi eel ja järel parandatakse vajadusel ka teekatteid.

LIIKLUSOHUTUS

Ehitustööde ajal kasvab piirkonnas liikuvate sõiduaudode, raskeveokite ja ehitusmehhanismide hulk.

Palume kõigilt ehitustööde piirkonnas liiklejatelt tähelepanelikkust ja ajutiste liikluskorraldusvahendite suuniste

järgimist – ohutuse ja sujuva liikluse tagamiseks on oluline pidada kinni piirkiirusest ning võimalusel soovime valida marsruudi, mis ei kattu veoteedega.

Meie ülesanne on tagada, et ehitustöödega seotud sõidukite juhid oleksid teedel liigeldes ettevaatlikud, arvestaksid kohalike oludega ja kohalike elanike liikumisvajadusega. Veoteed märgistatakse liikluses.

Hästi korraldatud ühine pingutus on iga ehitusobjekti kvaliteetse valmimise vältimatu eeldus. Konstrukttiivne ja kiire suhtlus tellijaga, toetav ja lahendustele orienteeritud koostöö partnerite ja töövõtjatega, aga ka vastastikune mõistmine kohaliku kogukonnaga – need on edu alused. Soovime head ühist koostööd!

Lühidalt

- Tellija: OÜ Rail Baltic Estonia
- Ehitajad: AS Merko Ehitus Eesti ja AS GRK Eesti, rbharju4@merko.ee
- Projekteerija: Reaalprojekt OÜ
- Omanikujärelevalve: Infragate Eesti AS, harju4@entecon.ee
- Lepingu sõlmimine: 26. august 2024
- Taristu valmimine: august 2028
- Vaata trassi ja ehitatavate objektide kaarti ning veoteede juhust
- merko.ee/saku-harju või QR koodiga

Millal su kaasa või ülemus sulle seda viimati ütles? Anna talle selleks põhjus – **BRAVOTEHNIKA** uute tiptasemel masinate, seadmete ja tööriistade abil.

LEHEPUHURID

VÕSALÕIKURID

MURUTRAKTORID

MURUROBOTID

TRIMMERID

HEKILÕIKURID

AIATÖÖRIISTAD

Uus nimi, sama asukoht!
Tehnika 7, Saku / E-R 9:00–18:00
bravotehnika.ee

MÜÜK, HOOLDUS, PAIGALDUS

SINU KEVADISED ABIMEHED

KODUHOOVIS / HALJASALAL / EHITUPLATSIL

Kui hekk vajab pügamist, muru niitmist, muld planeerimist, kannud eemaldamist, oksad purustamist ja kogu see kraam ära vedamist... siis **RENDI tehnika** erinevateks töödeks, nii koos juhiga kui ka ilma!

avantirent.ee
info@avantirent.ee
51 51 959

MEISTERVIIMISTLUS^{ee}

VANNITOJA ja KORTERI
ehitus ja remont
100% tervikliku lahendusena

meisterviimistlus.ee
tel 5620 8888
info@meisterviimistlus.ee

elektr^{ee}

Elektrikilbid
Pistikupesad
Lülitid
Valgustus
Kodumasinat
ühendamine
Elektriauto
laadijad
Küttegaablid
Soojuspumpade
ühendamine

Kaamerad
Internetipistikud
Signalisatsioon

NÕRKVOOLU ja ELEKTRITÖÖD

elektr.ee

tel 5620 4444
info@meisterviimistlus.ee

Kuhu minna

- ▶ Kuni 5.05 Sebastian Casti karikatuuride näitus, Saku Valla Kultuurikeskuse II korruse trepiahallis ja Saku Valla Raamatukogus.
- ▶ Kuni 31.05 „Raamatute vahelt“ – väljapanek esemetest, mis on raamatute vahele unustatud, Kiisa raamatukogus.
- ▶ 24.04 kell 19 Mälumänguõhtu, mängujuht Ivar Tupp, Saku Pruulikoja Pubis.
- ▶ 25.04 kell 19 Noorte Kevadrock, kaastegev Kolumbus Kris, Kiisa Vabaajakeskuses.
- ▶ 25.04 kell 21 Ansambel Kruiis, Saku Pruulikoja Pubis.
- ▶ 27.04 kell 10 Kasemetsa küla talgupäev. Alustatakse Kasemetsa mänguväljakul Tulika tee alguses.
- ▶ 27.04 kell 17 Emadepäeva kontsert, esineb Toomas Anni. Saku mõisas. Piletite müük tel 507 1587 ja 514 5731.
- ▶ 29.04 kell 17 Tallinna orienteerumisteisipäevak Männiku külas.
- ▶ 2.05 kell 21 Ansambel Väike Mees, Saku Pruulikoja Pubis.
- ▶ 03.05 kell 10 Eesti meistrivõistlused vehklemises täiskasvanute vanuseklassis (mehed, naised), Saku Valla Spordikeskuse uues pallimängusaalis.
- ▶ 4.05 kell 8–15 Tagadi restauraatorite päev.
- ▶ 4.05 kell 18 Saatpalu ja Rebane, Saku Valla Kultuurikeskuses.
- ▶ 8.05 kell 18 Salvrätikute karbi töötuba, Veera käsitöötoas, Teaduse 13, Saku.
- ▶ 9.05 kell 21 Ansambel Mama, Saku Pruulikoja Pubis.
- ▶ 10.05 kell 10 Eesti meistrivõistlused vehklemises (D-klass), Saku Valla Spordikeskuse uues pallimängusaalis.
- ▶ 10.05 kell 11–14, Saku kevadkirbukas, kultuurikeskuse õuel Teaduse 1, Saku.
- ▶ 10.05 kell 12 Eesti Liivakuningas, Saku-Männiku krossirajal.
- ▶ 10.05 kell 19 Koit Toome kontsert-õhtusöök, Saku mõisas.
- ▶ 11.05 kell 18 Emadepäeva kontsert: Eleryn Tiit akustiliselt, Kiisa Vabaajakeskuses.
- ▶ 13.05 kell 16 Väikeste vallakodanike vastuvõtt Saku Muusikakooli saalis. Üritus on kutsetega.
- ▶ 16.05 kell 21 Ansambel Sada ja Seened, Saku Pruulikoja Pubis.
- ▶ 17.05 kell 9–15 Saku Kevadlaad, Saku keskuses.
- ▶ 17.05 kell 10 Eesti meistrivõistlused vehklemises (C-klass), Saku Valla Spordikeskuse uues pallimängusaalis.
- ▶ 21.05 kell 14 kergejõustikuvõistlus Saku Kevad 2025 1-4 klassi lastele, spordikeskuse juures staadionil.
- ▶ 24.05 kell 12–17 Karjamõisa talli perepäev, Karjamõisa tallis, Rahula külas.

Rohkem infot ja registreerumised www.sakuvallakalender.ee

Üritused eakatele

- ▶ 26.04 kell 11 Pensionäride Ühenduse Elukaar koosviibimine. Teaduse 1, Saku, suures saalis. Kallid pensionärid, olete kõik oodatud!
- ▶ 26.04 kell 13 Kiisa piirkonna eakate Kevadpidu, Kiisa Vabaajakeskuses.
- ▶ 28.04 kell 11 Saku Diabeetikute Seltsi korraldatud koolituspäev, kus võivad osaleda kõik huvilised. Mälutreening Anu Jonuksiga ja Eesti Vaegkuuljate Liidu esindaja Andrus Helenurme loeng vaegkuulmisest ja tinnitusest. Teaduse 1, Saku, suures saalis.
- ▶ 26.05 kell 11 Saku Diabeetikute Seltsi korraldatud koolituspäev, kus võivad osaleda kõik huvilised. Mälutreening Anu Jonuksiga ja professor Indrek Pautsi loeng Eesti ja Vene meeste eesnimedest. Teaduse 1, Saku, suures saalis.

Regulaarselt toimuvad

- ▶ Tervisevõimlemine igal esmaspäeval ja kolmapäeval kell 18.15 Saku Gümnaasiumi algklasside maja võimlas. Täpsem info: Lemmi Oro, lemmi.oro@sakuvald.ee.
- ▶ Üks kord kuus kell 9 vesivõimlemine eakatele Saku Valla Spordikeskuses. Järgmine kord 10.05.
- ▶ Kohviklubi igal teisipäeval ja neljapäeval kell 10 Saku Päevakeskuses.
- ▶ Saku Päevakeskuse lauluklubi igal teisipäeval kell 11 Saku Valla Kultuurikeskuse ruumis 111.
- ▶ Päevakeskuse korraldatud tervisevõimlemine esmaspäev ja reede kell 9.30–11.00 Saku Valla Kultuurikeskuses, ruumis 111. Kolmapäeval kell 10–11 Saku Päevakeskuses.
- ▶ Mehised lauamängud igal kolmapäeval kell 12.30 Saku Päevakeskuses.

Rohkem infot koolituste, ringide, ühenduste ja teenuste kohta

www.sakuvald.ee/eakatele

Päevakeskuse sündmuste kohta saab infot ka telefonil 604 1731

APRILL-MAI EELK SAKU TOOMASE KOGUDUSES

N	24.04	kell 18	Osadusgrupp: Ole nagu Andreas
P	27.04	kell 11	Perejumalateenistus
E	03.05	kell 18	Kontsert „Mul ingel varjuks anna ...“
P	04.05	kell 11	Jumalateenistus ja lastekirik
P	11.05	kell 11	Jumalateenistus ja lastekirik/juuniorid
N	15.05	kell 18	Osadusgrupp Roomakirjaga
P	17.05	kell 18	Noorteka väljasõit
P	18.05	kell 11	Perejumalateenistus ja lastepäev
N	22.05	kell 18	Osadusgrupp Roomakirjaga
P	25.05	kell 11	Jumalateenistus ja lastekirik/juuniorid
K	28.05	kell 18	Kevadkontsert naiskoor Gaudete ja Inseneride meeskoor
N	29.05	kell 18	Taevaminemispüha jumalateenistus, misjoniõhtu

* NOORTELAAGER 10.–13. juulil Puhjas. Info: k.arikainen@gmail.com

* ÜLISTUSVÕIMLEMINE E kell 18.

* PALVEHOMMIK KIRIKUST kell 9.

* BEEBILAUL T kell 10.30 (0–2-aastastele). Info: ave.molster@eek.ee

Koguduse õpetaja Ariel Süvari, tel 551 5716 / ariel.suvari@eek.ee

Saku Toomase kirik, Küütsu 2, Saku alevik.

Koduleht: saku.eek.ee

Avaldame sügavat kaastunnet
Stellale ja tema perele
ema ja vanaema

HELGI LATTI

kaotuse puhul.
Kolleegid Coop Kiisa
kauplusest

Avaldame sügavat kaastunnet
Stella Lattile armsa ema

HELGI LATTI

surma puhul.
Kolleegid Harju Tarbijate
Ühistust

*Elu on laul, on lihtne ta viis,
heliseb korra ja vaikib siis ...*

Mälestame südamlikku
ühenduse liiget

HELGI LATTI

ja avaldame siirast kaastunnet
lahkunu omastele.

KIKUTARO PÜ

Sügav kaastunne
Silva Linnasele kalli

ISA

kaotuse puhul.
Kurtina Kooli 8a klassi õpilased
koos vanematega

Meie siiras kaastunne
Sirje Heinmetsale perega
abikaasa, isa ja vanaisa

VELJO HEINMETSA

kaotuse puhul.
Kolleegid Coop Kiisa
kauplusest

Avaldame sügavat kaastunnet
Sirje Heinmetsale
armsa abikaasa

VELJO HEINMETSA

surma puhul.
Kolleegid Harju Tarbijate
Ühistust

Kallid Sirje, Merit ja Mihkel
Meie südamlik kaastunne
abikaasa ja isa

VELJO HEINMETSA

surma puhul.
Perekond Abel

Südamluk kaastunne
Arvo Sirendile perega, poja

AARE SIRENDI

kaotuse puhul.
Endised kolleegid Eesti
Maaviljeluse Instituudi päevilt
Ants Bender ja Erkki-Gennadi
Hannolainen

Alati rõõmsameelset ja töökat
kauaaegset kaasteelist

HELVI PUSTRÖMI

mälestavad EMVI taimekaitse
osakonna endised töötajad ja
avaldavad sügavat kaastunnet
lastele perelega.

MÄLESTAME LAHKUNUID

**SVEN REIMAN
HELVI PUSTRÖM
MAIROT SÖÖL
AARE SIRENDI
AILI LIIK**

*Tuul nii tasa puude ladvus liigub,
linnud unelaulu laulavad...*

Avaldame kaastunnet armsale
õpetaja Angeelikale kalli

EMA

lahkumise puhul.

Hanepojad koos vanematega

Südamluk kaastunne
Angeelikale ja Oliverile
kalli ema ja vanaema

HELVI PUSTRÖMI

surma puhul.

Sigre, Sirle perelega ja Liivi

Siiras kaastunne Gunnarile
perega kalli ema, vanaema
ja ämma

HELVI PUSTRÖMI

surma puhul.

Sigre, Sirle perelega ja Liivi

Südamluk kaastunne
Maie Raizmanile kalli

VANAEMA

kaotuse puhul

Kiisa Vabaajakeskuse pere

Südamluk kaastunne
lähedastele

HELVI PUSTRÖMI

surma puhul.

Anne perega

Südamluk kaastunne
Angeelikale ja Gunnarile
perelega kalli ema ja vanaema

HELVI PUSTRÖMI

kaotuse puhul.

Asta ja Tiit

Avaldame kaastunnet Liivile,
Sigrele ja Sirlele perelega
armsa tädi ja vanatädi

HELVI PUSTRÖMI

kaotuse puhul.

Asta ja Tiit

Avaldame siirast kaastunnet
Angeelikale ja Gunnarile
perega kalli ema ja vanaema

HELVI PUSTRÖMI

lahkumise puhul.

Sügav kaastunne lähedastele.
Merle perega

*Vaid hetk ja muutub kõik
ja miski pole enam endine ...*

Meie siiras kaastunne
Maie Raizmanile
kalli vanaema, kauaaegse
Kiisa elaniku

MEETA SUNNI

kaotuse puhul.

KIKUTARO PÜ

Kallis Angeelika
Südamluk kaastunne sulle kalli

EMA

surma puhul.

Terakese pere

Tee kindlaks, et **KAEVUVESI**
su kodus **ON OHUTU!**

VEELABOR
MIRIDON

www.miridon.ee | tel. +372 526 8515 | miridon@miridon.ee
Rehepapi tee 31, Kambja vald, Tartumaa

EKNK Saku Koguduse Jumalateenistused
toimuvad igal pühapäeval

Samal ajal toimub
lastele pühapäevakool.

Kell 11.00, Nurme 3a

Tere tulemast!

www.eknsaku.ee

AEG KOHTUDA
SAKU NELIPÜHI KIRIK

**EESTI KRISTLIK
NELIPÜHI KIRIK**

TERE TULEMAST TULE.X. KAUPLUSESSE SAUEL!

TULE.X.

Oleme avatud:
E-R 10.00-18.00
L 11.00-15.00

Pakume laia valikut uusi ja ka teise ringi rõivaid, käsitöötarbeid,
Eesti käsitööd ning värsked tooted otse kohalikelt tootjatelt.

Meil on rendiboksid, kus saavad nii eraisikud, ettevõtjad, kui ka
käsitöömeistrid oma tooteid esitleda vaid 35 € eest kuus.

Asume **Sauel, Tule 10** (Rimi vastas)

LEIA MEID KA **FACEBOOKIS** **TULE.X. LEHEL**

1Partner 20 AASTAT

Müüte kinnisvara?
Meie aitame.

1P
1PARTNER.EE

Katrin Ots
518 2318

Alar Voogla
5345 9884

**OSTAME ANTIKI ja VANAVARA
KULDA ja HÕBEDAT**

Viru tänava antiigäri tuleb 30. aprillil Saku valda.

Ootame teid: Saku kultuurikeskuses
30. aprillil kell 9.30-12.30

Kasemetsa Raudteejaamas kell 13-14

Kiisa Vabaajakeskus kell 14.30-16

Roobuka Meie poe parklas kell 16.30-17

OSTAME, oodatud on alljärgnevad esemed:

Teenetemärgid: Ordenid, aumärgid, autasud, koolimärgid ja nende detailid. **EHTERAHAD.**

Portselanist kujukesed. Vanaaegsed **rahad**, **Mündid**, paberrahad, väärtpaberid.

POSTKAARDID **LANGEBRAUNI** portselan.

LORUPI kristall. **HÕBE** igal kujul: Teeklaasi-
alused, pitsid, portsigarid, ja isegi kontaktid.

Mõõgad, kortikud. **KELLAD: Taskukellad** ja
uurid. **KUNSTITEOSED: Pildid. Maalid.**

Graafika. **KUJUD. MEREVAIK. Sõled** ja
prossid. **VANAAEGSED kuld- ja hõbeehted.**

Tel. 6550040
Pakkkuda võib kõike hambakroonid

JAKDISAIN

PÄIKSEKAITSEKILED

HOONETELE TÖHUS KAITSE SUVEL
LIIGSE KUUMUS EEST

HOIAB KOKKU JAHUTUS- JA KÜTTEKULUSI

SÕIDUKITE DISAIN

KLEEBISED JA KLAASIDE
TOONIMINE

ÜLEKILETAMINE PPF
VÄRVIKAITSE

UURI LÄHEMALT

Sõbra tee 2, Jälgimäe küla, Saku vald

Tel. 6500 712, info@jakdisain.ee

LUIGE MAAELU NÄITUSLAAT

9.-11. MAI

luigelaat.ee

Saku Gümnaasium on roheluses paiknev aktiivne kogukonnakool. Siin kujundatakse mõtestatud õpiteekonda, toetatakse õpilase uudishimu ja õpirõõmu ning arendatakse oskust õppida, sihte seada ja julgust katsetada.

Otsime uueks õppeaastaks koolipere liikmeks

Saku Gümnaasiumis ootavad Sind:

- sõbralik ja pühendunud koolipere
- mentori tugi sisseelamise toetamisel
- huvitav ja vaheldusrikas töö
- kaasaegne ja nooruslik töökeskkond
- sõidukompensatsioon kuni 120€ kuus
- tervisekompensatsioon 70€ kvartalis.

Sobiv kandidaat on:

- kvalifitseeritud või seda omandamas
- süsteemne ja lahendusmeelne
- üheaegselt iseseisev ja koostööne
- positiivse ellusuhtumisega
- kohusetundlik ja hea suhtleja
- arengule keskenduva mõtteviisiga.

Saku Gümnaasiumis on sõbralikud kolleegid ja toetav juhtkond. Üle kõige väärtustame koostööd, usaldust ja mitmekesisust. Lisaks tunneme rõõmu andekatest õpilastest ja põnevatest projektidest, mis tööelu rikastavad.

Kandideerimiseks saada oma CV, motivatsioonikiri või -video ja kvalifikatsiooni tõendavad dokumendid aadressile kool@saku.edu.ee. Tööle asumine 21.08.2025. Konkursid kestavad sobivate kandidaadide leidmiseni.

TaimAUT
suvi 2025

7-16 aastastele
tüdrukutele ja poistele

LASTELAAGRID

**KLOOGARANNAS,
VAREMURRUS
JA
PÄRLSELJAL**

TOITLUSTUS:
3 KORDA PÄEVAS JA ÖHTUOODE
Hinnad alates: 197 €

www.taimaut.ee
info@taimaut.ee
+372 520 4057

Õnnitleme, Sinu otsingud on lõppenud, sest Sinu uus töökoht on **Kajamaa Koolis**, mis **kolib uueks õppeaastaks Sakku!**

Kutsume Sind kandideerima:

- **Loodusainete õpetaja**
(keemia, füüsika ja loodusõpetus) ametikohale
- **1.klassi eriklassiõpetaja**
ametikohale (2 õpetajat)
- **Huvijuht**
0,5 ametikohale
- **Pikapäevarühma õpetaja**
0,6 ametikohale

Tööle asumise aeg: 13. august 2025

Töö asukoht:

Saku, Kooli tee 1 (Saku raudteejaama kõrval)

Palume esitada avaldus ja elulookirjeldus koos haridust tõendavate dokumentide koopiatega aadressile

kajamaa.kool@sakuvald.ee

Täiendav info telefonil 533 08711

<https://www.kajamaakool.ee/tookuulutused/>

Kuulutused

- ▶ Ostan kokku autosid. Sobivad igas seisukorras. Autode arvelt kustutamine. Järgi tulemine puksiiriga. Telefon 5345 1955, e-mail autosober@gmail.com. Kuulutus ei aegu.
- ▶ Kogenud puuhooldajad teostavad ohtlike puude raiet ja puude hooldusloikust. Teostame puude tervisliku seisundi hindamist. SOODSAD HINNAD. Tel 522 0321, www.arbormen.ee.
- ▶ Eesti talukartuli ja köögivilja kojuvedu. Kartulid Gala ja Laura, porgand, sibul. Tel 5834 6809.
- ▶ Eramute ja kortermajade fassaadide rekonstrueerimine, soojustamine, krohvimine, pesemine, värvimine ja üldehitustööd. Tel 56474077, info@europlaster.ee
- ▶ Arboristi teenused: (ohtlike) puude raie, hooldus- või kujundusloikus, harude toestamine, kändude freesimine, hekkide pügamine, viljapuude hooldus. Olemas vastutus-kindlustus. Võta ühendust ja vaatame koos üle. Tel 525 1330, marek@mwww.ee.
- ▶ Väljaõppinud puulangetajad loikavad parima hinnaga ohtlikke puid, teostame kändude freesimist. Puude üldseisundi hindamine ja konsultatsioon on tasuta. Tel 513 3458, info@ohtlikpuu.ee, www.ohtlikpuu.ee.
- ▶ Eterniit ja profiilplekiga katuseetööd. Fassaadide soojustamine ja viimistlus. Kortermaja trepikodade renoveerimine, mehitus@gmail.com, 5352 9476.
- ▶ LEHMA KÕDUSÕNNIK 30L/ kott. KUIV KÜTTEPUU võrkkotis 30/40/50 cm. Tammaru Farm 523 8852, www.tg.ee.
- ▶ Müüa müntide kollektsioon. Tel 5349 8687.
- ▶ KÜTTEPUUD Müüa toored-kuivad küttepuud segalehtpuu, sanglepp. Võrgus 40L kuiv lepp/kask. Võrgus halujäägid (5–25cm) Tel 504 2707.
- ▶ Noor pere ostab kinnisvara: suvila; maatulundusmaa, korter jne. Pakkuda võib igas seisus kõike! Tel 5855 5575.
- ▶ Teeme aiad kevadeks korda, koristame kuurid, keldrid, garaažid. Tulen järele ja viin TASUTA ära vana metalli, nt elektripliidid, pesu-masinad, elektrimootorid, vanad elektrikaablid jm. Ka väikesed kogused. Tel 5621 1762.
- ▶ Hekkide pügamine soodsalt ja hoolsalt, vajadusel okste äravedu. Tel 5302 8158.
- ▶ Ostan seisma jäänud või kiirmüügihinnaga sõidukeid. Toimivaid, avariilisi, rikutega, arvelt maas, vanu ja kasutult seisvaid. Koha peal kiire vormistamine ja tehing. Pakkumised seisevauto@gmail.com või 5618 8671. Järgi tulen puksiiriga, tasun sularahas. Vormistan ja võtan arvelt maha. Vt lisaks www.seisevauto.ee.
- ▶ Expert Hooldus pakub kvaliteetseid teenuseid: katusepesu, rennide puhastust, akende-, sillutise-, fassaadipesu, viljapuude loikust ja haljastuse hooldust. Teeme teie kodu ja aia puhtaks ja hooldatuks! Tel 5650 3489, info@experthooldus.ee.
- ▶ ELEKTRITÖÖDE TERVIKLAHENDUSED: projekteerimine, paigaldamine ja hooldus. Energiakulude audit ja nõustamine, sise- ja välielektritööd, elektriautode laadijad, valgustus- ja nutikodu lahendused, tänavavalgustus. Tel 5315 2851, elektrikutood@gmail.com
- ▶ Pakume tööd: eramaja sisetööd, üldehitus, plaatimine, parketi paigaldus, krohvimine jne. Tel 606 8888.
- ▶ Müüa lõhutud toored ja kuivad küttepuud kohaletoomisega. Hall lepp, sanglepp, kask. Küttepuud võrkkotis 50L. Tel 509 9598, www.pakhalupuu.ee, e-post pakhalupuu@gmail.com.
- ▶ Ostan garaaži Sakus. Tel 5819 5995.
- ▶ Ostan maatüki või suvila Harjumaal. Helista 5820 2346.
- ▶ Okste jt aiajäätmete äravedu, murdunud okste loikus, hekkide pügamine, muru niitmine, trimmerdamine, kruntide korrastus, peenarde rohimine, tänavakivide pesu. Kontakt trimhek@gmail.com 589 77 133.
- ▶ Kutselise korstnapühkija teenused, küttekehade parandus. Tel. 51 980 980, tulituli.ee.
- ▶ Majade seadustamine, kasutusluba. Hoonete projekteerimine, ehitusluba. Tel. 5656 2894, majapaberid@gmail.com.
- ▶ Ostan nostalgilisi nõusid ja serviise, vaase, keraamikat. Lisaks nahast karpe, seinapilte, kellasid, kujusid, merevaigust ehteid, prosse, sõlgi. Erinevate retro esemete ja kolimisjääkide ost! Tulen ise kohale-raha kohe kätte! Tel 5356 0761, Liina.

VEE JA KANALISATSIOONI TRASSIDE EHTUS

- PROJEKTEERIMINE
- KOOSKÖLASTAMINE
- VÄLISTRASSIDE EHTUS

HALJASTUS

TÄNAVAKIVIDE PAIGALDAMINE
MINIEKSKAATORI RENT JUHIGA

+372 56848690

DVSLEON.OU@gmail.com

- Eramu, korteri ning äripindade ehitustööd
- Tänav ja äärekivide paigaldus
- Haljastustööd
- Piirdeaedade ehitus
- Ehitusmasinate teenused koos juhiga

Kontakt: 58 439 879, info@sakuehitus.ee, www.sakuehitus.ee

A-PUNKT OÜ

+372 5054896

KUTSU TORUMEES!

- KÜTE, VESI, KANAL
- KINNISTUSISESED TORUTÖÖD
- ÜVK-TÖÖD
- HOONESISESED KÜTTE, KANALISATSIOONI JA TARBEVEE LAHENDUSED

SUVELAAGRID 2025

16. - 19.06 Ylöjärvi sõprusvalla laager Eestis, Nelijärvel.

Eesti/Soome ühislager, inglise keele praktikaga.

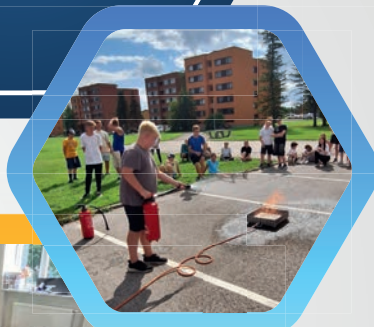
Noortele vanuses 13-15a.

16. - 20.06 Saku Päevalaager,
vanusele 7-9a.

11. - 15.08 Saku Seikluslaager, vanusele 10-13a.

**Registreerimine suvistes laagritesse
alates 2. maist!**

Loe lisaks ja registreeri: sakuvallanoortekeskus.ee

Ristsõna

Märtsi ristsõna õigesti vastanute seast võitis loosi tahtel auhinna Birgit Roots.
Auhinna kättesaamiseks helistada tööpäevald vallavalitsuse telefonil 671 2431.

												Veregrupp	Fiati mudel	Rammsteini laul	Amper	Kinni	Austraalia laulja
										Riidesort							
										KOHT PILDIL							
										Läm-mas-tik	Jupiteri kuu Nuhk			Võrgunõel			
										Linn Rootsis							
										Kia mudel			A. ... Coq				Terbium
Cimble	Maalikunstnik	"Kevade" tegelane	Köide	Arvamusveerg		Kreeka täht	Lapse uinutamise sõna	Alevik Ida-Virumaal	Noot 1000 njuutonit		Läti end. rahaühik						
Nelik-konsonant					OLUKORD PILDIL						Meisterlikud						
					Rooma keiser												
VASTUS																Kõva mees	
Liiklus-seadus			Tennise-legend						Aja üles						1000 kg		
			Väävel-						Riistapuu						Inglase rinnahoidja		
Malenupu							Haavade parandaja	...kaaslane			Ahv lastelavastusest						
14.09 nime-päeva-line							Vigade tegija				Sidesõna						
							Riidesuurus						Küla Harjumaal				
	Harry Potteri sõber Weasley					Linn				Spordi-firma			Internet				

Märtsikuu ristsõna õige vastus: VULISEV OJA

Aprillikuu ristsõna vastus palume saata 11. maiks e-postile ristsona@sakuvald.ee.

Ristsõna koostas Viljar Kimmel.

26. APRILLIL
KELL 13.00

LÖUNAPIIRKONNA

EAKATE KEVAD- PIDU

Tähistame naljakuud
ja saabunud kevadet!

KIISA
VABAAJAKESKUSES

KORRALDAB
KI-KU-TA-RO PÜ

Sack von Sound boutique

P 4.MAI 18:00
Saku Valla Kultuurikeskus
Teaduse 1

SAATPALU JA REBANE

Ennustajaks
Pilet 19€
Sooduspilet 10€
Pilet lastele 5€
Pilet lastele 30€
oote: sakuvallakalender.ee
kino algust kohapeal 19€

5.05 kell 17.30
Saku raamatukogus
Teaduse 1, Saku

MOLOTOVI-RIBBENTROPI PAKTI SALAPROTOKOLLIDE AVALIKUSTAMISE JA TÜHISTAMISE LOOD

Ivar Raig tutvustab kahte uut raamatut:

Eesti iseseisvus võideti
Moskvas II
koostaja Ivar Raig

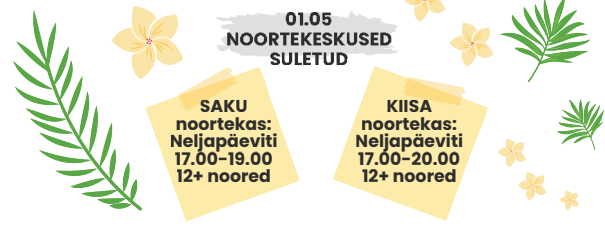
BATUNi lugu
autor Sirje Okas Ainso

**MAI
NOORTEKESKUSES**

Saku Kiisa

06.05 AIAPÄEV – Taimede istutamine	05.05 KÄELINE TEGEVUS – Emadepäev
08.05 MEISTERDAMINE – Emadepäeva eri	07.05 Kahoot (Euroopa päeva teemaline)
09.05 Euroopa riikide arvamine	12.05 Uno turniir
13.05 Eurovisiooni ennustused	14.05 Mäng „Arva, mis on kasti sees“
17.05 Muusikaviktoriin “Eurovisiooni eri”	19.05 KOKKAMINE – Kohupiimakook
20.05 UNO turniir	21.05 Õuepäev
22.05 MEISTERDAMINE – Stressipall	26.05 Lauamängupäev
27.05 KOKKAMINE – Pannkoogipäev	28.05 KOKKAMINE – Jäätisekokteil
29.05 Lauamängupäev “Skibo eri”	

**01.05
NOORTEKESKUSED
SULETUD**

**SAKU
noortekas:**
Neljapäeviti
17.00–19.00
12+ noored

**KIISA
noortekas:**
Neljapäeviti
17.00–20.00
12+ noored

www.sakuvallanoortekeskus.ee

[saku_valla_noortekeskus](https://www.instagram.com/saku_valla_noortekeskus)

[Saku valla Noortekeskus](https://www.facebook.com/Saku.valla.Noortekeskus)

[Kiisa Noortekeskus](https://www.facebook.com/Kiisa.Noortekeskus)

L 10. mai
Kell 11 - 14

SAKU KEVAD- KIRBUKAS

kultuurikeskuse õuel, Teaduse 1
(vihmaga ei toimu)

EMADEPÄEVA KONTSERT

P 11. MAI 18:00
KIISA VABAAJAKESKUS
KURTNA TEE 8

*Eleryn
Tiit*
AKUSTILISELT

TASUTA

sakuvallakalender.ee

T 20. MAI 19:00
Saku valla kultuurikeskus
Teaduse 1

Kultuurikeskuse
teatriringi
etendused

**Helde
Puuraiuja
ja
Kuidas sünnib
näitemäng**

TASUTA

Juhendaja Karl Sakrits

sakuvallakalender.ee

L 21. JUUNI 19:00 ÜKSNUMBE REHE KÜÜNI ÕUEL

Saku valla jaanituli

TASUTA

Peobänd
**Väikeste Lõõtspillide
Ühing**

Pidu juhib
Karl Sakrits

sakuvallakalender.ee

Sünnid

EMMA-LOTTA MIRT		EMMA ERM
KEVIN LINTS		MIIA-LIISA VIROK
MIKO VERNIK		ROBERT VAHT
KERLY PÄRTEL		LAUREN EHATAMM

Eesti Liivakuningas

10.mai 2025, kell 12.00

Saku-Männiku krossirajal

JÄÄGRI VILLA **PRIVOI** **Kassi Auto**

ADRIINIL **DEFTON** **JAKOISAIN** **KENOMER**

ARCTIC **DYNAMIT** **PONTIMEN** **GUNN**

Pilet 15c alla 12.a tasuta. Piletostjate vahel läheb loosi kodutehnikat, fännitooteid ja spordijooke! Koduleht: www.ehkk.ee

NURMIKO AIANDIS ON MÜÜGIVALMIS SAANUD ESIMESED KÖÖGIVILJATAIMED!

TOMATITAIMED - 25 eri sorti
KURGITAIMED - 4 eri sorti
MAASIKATAIMED - 5 eri sorti
SUVIKÕRVITSA- ja KÕRVITSATAIMED

Lisaks on aiandipoes ka hea valik erinevaid ürte - petersell, till, rosmariin, tüümian, salvei, münt, sidrunmeliss.

Aiandipood on avatud E-R 10-18 ja L 10-16
 Aiandipood asub Laagri ja Saku külje all, Juuliku tee 3

NURMIKO AIANDIPOOD
www.nurmiko.ee

Palju õnne!

VAIKE GRUUSE 93	ANU TÕNISSOO 85
MILVI VALNER 92	LEONID GRYSHKO 85
HELMİ KAUR 91	ARVO TÕNISSOO 85
LINDA SAMMALSAAR 90	HELLE PARMAS 80
HEINO KANGRO 89	AINO LINNAS 80
AIRI LULLA 88	AIMI KRAIS 80
LIISI PETROVA 88	PIRET KIVILA 80
TÕNU VAHTER 88	KAJA JÜRGENSON 75
VIIVI DREGER 87	LIIDIA TREBUHHOVA 75
SIRJE MEISTER 87	AGNES TAMP 75
SULEV HERMLIN 87	ANNE MERESMAA 75
ARVO SIRENDI 86	VALDO KALMUS 75
AARNE SILDMAA 86	HANS ALLIK 75
ENN MÄEKALLE 86	MATTI TIMMERMAN 75
ELLEN OLDER 85	
VALENTINA SAVOSTIYANOVA 85	

SAKU AUTOKESKUS

SÕIDUAUTOD - PAKIAUTOD

Valmistu suveks aegsasti!

Ostes suverehvid meilt, paigaldus TASUTA.

Pakkumine kehtib TÄHTAJATULT

tel: 686 5258
 mob: 501 2075
info@sakuautokeskus.ee
 Üksnurme tee 8, 75501 Saku vald

- Hooldus
- Remont
- Varuosad
- Rehvitööd
- Sillastend
- Diagnostika
- Kliimaseadmete täitmine

Ajaleht

aastast 1994
 Ilmub kord kuus
 Järgmine leht ilmub 22.05

Väljaandja:

Saku Vallavalitsus
 Toimetaja:
 Merilin Piirsalu

Aadress:

Juubelitamme tee 15, Saku
 Telefon:
 671 2425 • 5346 4224

Reklaam, kuulutused, kaastööd:

tel 671 2425, e-post ss@sakuvald.ee
 Levik:
 tasuta Saku valla igasse postkasti

Tellimine mujale toimetusest

tel 671 2425
 e-post ss@sakuvald.ee
 Trükk: Printall